

Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1993/94 i Danmark

Faglig rapport fra DMU, nr. 115
1994

Vingeindsamling fra jagtsøesonen 1993/94 i Danmark

Wing Survey from the
Hunting season 1993/94
in Denmark

Faglig rapport fra DMU, nr. 115

Ib Clausager

Afd. for Flora- og Faunaøkologi

Miljøministeriet
Danmarks Miljøundersøgelser
September 1994

Datablad

Titel: Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1993/94 i Danmark

Forfatter: Ib Clausager

Afdelingsnavn: Afdeling for Flora- og Faunaøkologi

Serietitel og nummer: Faglig rapport fra DMU, nr. 115

Udgiver: Miljøministeriet

Danmarks Miljøundersøgelser ©

1994

Redaktion: Jan Bertelsen

Layout: Marianne Hoffmeister

Tegninger: Brian Zobbe

Teknisk assistance: Thøger Pauli, Adam Funch

Korrektur: Marianne Hoffmeister

Bedes citeret: Clausager, I. (1994): Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1993/94 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1993/94 in Denmark. Danmarks Miljøundersøgelser. 52 s. - Faglig rapport fra DMU, nr. 115

Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse.

Redaktionen afsluttet: September 1994

ISBN: 87-7772-170-5

ISSN: 0905-815X

Papirkvalitet: 90 g. Cyclus, genbrugspapir

Tryk: Datagraf Auning A/S

Oplag: 1300

Sideantal: 52

Pris: 35,00 kr. (incl. 25% moms, excl. forsendelse)

Købes hos:

Danmarks Miljøundersøgelser
Afdeling for Flora- og Faunaøkologi
Grenåvej 12, Kalø
DK-8410 Rønde
Tlf.: 89 20 14 00
Fax: 89 20 15 14

Miljøbutikken
Information & Bøger
Læderstræde 1
1201 København K
Tlf.: 33 92 76 92 (information)
33 93 92 92 (bøger)

Indhold

Resumé 5

English summary 7

1 Indledning 9

2 Materiale og metoder 10

3 Resultater 12

3.1 Ænder 12

- 3.1.1 Gråand 12
- 3.1.2 Spidsand 14
- 3.1.3 Pibeand 16
- 3.1.4 Skeand 18
- 3.1.5 Krikand 18
- 3.1.6 Atlingand 20
- 3.1.7 Ederfugl 21
- 3.1.8 Sortand 23
- 3.1.9 Fløjlsand 24
- 3.1.10 Havlit 25
- 3.1.11 Hvinand 27
- 3.1.12 Taffeland 29
- 3.1.13 Bjergand 29
- 3.1.14 Troldand 30
- 3.1.15 Stor Skallesluger 31
- 3.1.16 Toppet skallesluger 32

3.2 Blishøne 33

3.3 Gæs 33

- 3.3.1 Grågås 33
- 3.3.2 Sædgås 35
- 3.3.3 Kortnæbbet gås 35
- 3.3.4 Blisgås 35
- 3.3.5 Canadagås 35

3.4	Vadefugle	36
3.4.1	Dobbeltbekkasin	36
3.4.2	Enkeltbekkasin	37
3.4.3	Stor regnspove	37
3.4.4	Lille regnspove	38
3.4.5	Skovsneppe	38
3.5	Måger	39
3.5.1	Sølvmåge	39
3.5.2	Hættemåge	42
3.5.3	Stormmåge	43
3.5.4	Svartbag	43
3.5.5	Sildemåge	45
4	Jagtformer	45
5	Jagtudbyttets størrelse i sæsonen 1992/93	48
6	Referencer	51
Danmarks Miljøundersøgelser 52		

Resumé

Fra jagtsæsonen 1993/94 indkom i alt 8.128 vinger, hvilket var 2.799 færre end i jagtsæsonen 1992/93. Omkring 500 jægere har indsendt vinger.

Af ænder indsendtes 6.279 vinger fordelt på 4.032 fra *svømmeænderne* og 2.247 fra *dykænder*. Af *blishøns* indkom 144 vinger, gæs 176, *vadefugle* 871 og måger 658.

Resultatet af ynglesæsonen 1993 var for *svømmeænderne* omkring eller lidt under middel for grå-, spids-, ske- og krikand, mens den var lidt over middel for pibeand.

Blandt *dykænderne* var ynglesæsonen 1993 for fløjlsand og bjerg-and over middel, mens den for hvinand og troldand var noget under middel. Ederfugl, sortand og havlit havde en ynglesæson lidt under middel.

Blandt *gæssene* havde grågås på grundlag af aldersfordelingen blandt de indsendte vinger en ynglesæson i 1993 lidt over det foregående års resultat, mens der indkom for få vinger af de øvrige gåsearter til, at deres yngleresultater kunne vurderes.

Blandt *vadefuglene* havde skovsneppe i 1993 en dårlig ynglesæson, selv om den ikke var så dårlig som i 1992. Dobbeltbekasin havde en god ynglesæson i 1993, mens stor regnspoves var omkring middel.

Mågernes yngleresultat i 1993 vurderes at have været omkring middel for sølv- og hættemåge, mens det for stormmåge lå lidt under.

For *blishønen* var yngleresultatet i 1993 dårligere end i 1992.

Sammenfattende konkluderes, at de fleste af de undersøgte arter, i 1993 havde et yngleresultat omkring eller under middel. Kun dobbeltbekasin, bjergand, fløjlsand og pibe-and havde en ynglesæson over middel. For hvinanden var der tale om den dårligste ynglesæson i de 12 år, der er indsamlet vinger.

Oplysning om anvendte jagtformer viste, at *svømmeænder* hyppigst blev nedlagt på trækjagt (især aften- og morgentræk). Blandt *dykænderne* blev 67% af ederfuglene skudt ved jagt fra motorbåd og motorpram, mens 27% blev nedlagt på trækjagt (især morgen-træk). For hvinand blev 88% nedlagt på morgentræk.

Anvendelse af lokkefugle er mest udbredt i forbindelse med morgentrækjagt. For hvinand blev således 95% nedlagt for lokkefugle; for pibeand 83%. På aftentræk blev 36% af pibeænderne skudt for lokkefugle; for grå- og krikand var andelen henholdsvis 18% og 15%.

For grågæs var morgentræk den mest anvendte jagtform (54%).

Blandt vadefuglene blev 45% af dobbeltbekkasinerne nedlagt i forbindelse med trækjagt, 49% ved, at jægeren eller hunden fandt og lettede fuglene. For skovsneppen blev 63% skudt "for stående hund", 22% på klapjagter. Af regnspoverne blev 85% nedlagt under trækjagt.

Blandt mågerne blev 60% nedlagt på træk, 7% ved lossepladser, minkfarme og lignende steder.

Jagtudbyttet er beregnet for jagtsæsonen 1992/93 for de arter, der er omfattet af vingeindsamlingen. Det er sket på grundlag af oplysninger fra den officielle vildtudbyttestatistik og resultater af vingeindsamlingen fra samme sæson.

Jagtudbyttet af "Andre svømmeænder" domineredes i sæsonen 1992/93 af krikand og pibeand, hvoraf der blev skudt henholdsvis 78.000 og 42.000. Blandt "Andre dykænder" blev der nedlagt flest af hvinand (16.600), troldand (8.600) og sortand (8.300).

Af det samlede gåseudbytte på 16.000 fugle bidrog grågås med i alt 11.000. Dobbeltbekasin og stor regnspove udgjorde med henholdsvis 21.000 og 7.300 nedlagte fugle langt den overvejende del af bekkasin- og regnspoveudbyttet i 1992/93. Blandt mågerne blev sølvmåge nedlagt i størst antal med 32.000.

English summary

The Danish wing survey for the 1993/94 hunting season, carried out by the Department of Wildlife Ecology, Kalø, received a grand total of 8,128 wings, 2,799 wings less than in the 1992/93 season. About 500 contributors sent in wings.

Ducks were represented by 6,279 wings, with 4,032 from *dabbling ducks* and 2,247 from *diving ducks and mergansers*. A total of 144 wings were collected from *Coot*, 176 from *geese*, 871 from *waders*, and 658 from *gulls*.

The number of returned wings decreased amongst most species. The largest relative decrease occurred amongst *Teal* (44%), *Shoveler* (41%), *Eider* (48%), *Greylag Goose* (49%), and *Jack Snipe* (69%). An increase in the number of returned wings was recorded for *Wigeon* (6%), *Tufted Duck* (16%), *Herring Gull* (13%), and *Greater Black-backed Gull* (22%).

Amongst *dabbling ducks*, the proportion of young from the 1993 breeding season was similar to, or slightly below the average for *Mallard*, *Pintail*, *Shoveler* and *Teal*, whereas it was slightly above the average for *Wigeon*.

Amongst *diving ducks and mergansers*, the proportion of young from the 1993 breeding season was better than average for *Velvet Scoter* and *Scaup*, well below average for *Goldeneye*, *Tufted Duck* and probably also for *Red-breasted Merganser*. *Eider*, *Common Scoter* and *Long-tailed Duck* had a breeding season slightly below average.

Amongst the *geese*, the breeding success in 1993 of *Greylag Goose* was a little above that of the previous year. Too few wings were collected from the other goose species to estimate their breeding success.

Amongst *waders*, *Woodcock* had a poor breeding season in 1993, but not as bad as that of 1992. *Common Snipe* had excellent breeding success in 1993; *Curlew* had an average season.

For *gulls*, the breeding success in 1993 was similar to 1992 for *Herring* and *Black-headed Gull*, but below average for *Common Gull*.

The 1993 breeding season of *Coot* was poorer than that in 1992.

Hence, for most of the species included in the wing survey 1993 was an average or slightly below average breeding season. Only *Common Snipe*, *Scaup*, *Velvet Scoter*, and *Wigeon* showed higher than average breeding success. For *Goldeneye*, 1993 was the poorest breeding season in the 12 years it has been surveyed.

Information about hunting methods showed that *dabbling ducks* were most frequently bagged during flight hunting (especially during late evening and early morning). Only Mallards were taken in larger numbers through flushing. Amongst *diving ducks* 67% were bagged from small and medium-sized motor boats and 27% by flight hunting (especially during early morning). Of Goldeneyes 88% were taken during early morning flight.

Use of decoy birds was most common in relation to early morning flight hunting. Thus, 95% of Goldeneyes bagged during morning flight were obtained using decoy birds, and 83% of Wigeon. Only 36% of the Wigeon, 18% of Mallard and 15% of Teal were bagged during evening flight over decoy birds.

Amongst *waders*, 45% of Common Snipe were bagged by flight hunting, and 49% using Pointers flushing the birds, compared to 63% of Woodcocks using Pointers, and 22% by hunting with beaters. Eighty-five percent of Curlews were bagged during flight hunting.

Amongst *gulls*, 60% were shot during flight hunting, and 7% on rubbish dumps, mink farms etc.

The total bag for the 1992/93 season of all species included in the wing survey, is calculated on information from the official bag statistic, and results from the wing survey from the same season.

The bag of "*Other dabbling ducks*" in the 1992/93 season was dominated by Teal and Wigeon, of which 78,000 and 42,000, respectively were shot. Amongst "*Other diving ducks*" Goldeneye (16,600) Tufted Duck (8,600) and Common Scoter (8,300) were the species most common in the bag total.

Of the total *goose* bag in 1992 of 16,000 specimen, 11,000 were Greylag Geese. Common Snipe (21,000) and Curlew (7,300) comprised the major part of the total bags of the groups "*Snipe species*" and "*Curlew species*" in 1992. Among the *gulls* Herring Gull with 32,000 was most frequently shot.

1 Indledning

Den officielle vildtudbyttestatistik giver oplysning om størrelsen af det årlige jagtudbytte af de forskellige vildtarter, fordelt på amter. Af praktiske årsager er flere af de jagtbare fuglearter slæt sammen i grupper i statistikken. Det betyder, at den kun giver oplysning om udbyttets størrelse for disse grupper, men ikke for de enkelte arter.

Med henblik på at tilvejebringe et bedre kendskab til en række af fuglearternes jagtlig betydning begyndte Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Flora- og Faunaökologi, Kalø, i 1979 at indsamle vinger fra nedlagte vadefugle. Resultaterne var så loven-de, at indsamlingen i 1982 blev udvidet til også at omfatte vinger fra ænder. I 1984 blev gæs inkluderet og i 1985 tillige måger og blishøns.

I forbindelse med undersøgelsen blev der desuden indsamlet oplysning om, hvilke jagtformer jægerne havde benyttet i forbindelse med nedlæggelse af de fugle, de indsendte vinger af. I en udsendt vejledning var retningslinier for oplysning om jagt-form nærmere beskrevet, og der var angivet en liste med jagtformer.

Vingeindsamlingen omfattede i jagtsæsonen 1993/94 32 jagtbare arter, hvoraf de 31 udgjorde alle dem, der var knyttet til vådområder og havet; den sidste var skovsneppen.

Blandt de 32 arter har gråand, ederfugl, blishøne og skovsneppe selvstændige rubrikker i den officielle vildtudbyttestatistik, mens de resterende 28 arter er samlet i grupperne:

Andre svømmeænder: spidsand, pibeand, skeand, krikand, atlingand.

Andre dykænder: sortand, fløjlsand, havlit, hvinand, taffeland, bjergand, troldand, stor skallesluger, toppet skallesluger.

Gæs: grågås, sædgås, kortnæbbet gås, blisgås, canadagås.

Bekkasiner: dobbeltbekkasin, enkeltbekasin.

Regnspover: stor regnspove, lille regnspove.

Måger: sølvmåge, hættemåge, stormmåge, svartbag, sildemåge.

Resultaterne fra vingeindsamlingen supplerer de oplysninger om jagtudbyttet, som tilvejebringes via vildtudbyttestatistikken.

De enkelte arters andele af det totale antal indsendte vinger giver således oplysninger om arternes jagtlig betydning. Da vingerne er forsynet med nedlæggelsesdato og -lokalitet, fås tillige oplysning om, hvornår og hvor i landet fuglene nedlægges. Ud fra køns- og alderskendetegn på vingerne opnås endvidere informationer om sammensætningen af jagtudbytterne af de forskellige arter samt om deres yngleresultat.

Gennem omtale i jagtblade, i Skov- og Naturstyrelsens "Vildtinformation", i nyhedsbreve og i årlige rapporter, der bringer resultatet af indsamlingen, bliver jægerne gjort bekendt med undersøgelsen og opfordret til at indsende vinger. For at gøre det lettere at medvirke ved indsamlingen er der fremstillet specialkuverter, som kan rekviseres gratis.

Der rettes en varm tak til de jægere, som har bidraget med vinger. Uden deres samarbejde og interesse for undersøgelsen havde projektet ikke kunnet gennemføres. Der skal også rettes en varm tak til Danmarks Jægerforbund og Korsholm A/S for at have stået som sponsorer for "Vingelotteriet".

2 Materiale og metoder

Fra jagtsæsonen 1993/94 indkom i alt 8.128 vinger (Tabel 1). Det var en tilbagegang på 2.799 i forhold til året før. Omkring 500 jægere medvirkede i undersøgelsen.

Rapporten omfatter alle de arter, hvoraf der blev indsamlet vinger. I venstre margin er der ud for de enkelte arter angivet en række nøgletal efter følgende retningslinier:

N: Antal indsendte vinger
Number of wings received

A: Gamle hanner - *Adult males*
B: Gamle hunner - *Adult females*
C: Unge hanner - *Juvenile males*
D: Unge hunner - *Juvenile females*
E: Gamle fugle - *Adult birds*
F: Ungfugle - *Juvenile birds*
G: Ubestemte - *Not aged or sexed*

R: Antal ungfugle pr. gammel hun
Number of juveniles per adult female

S: Antal ungfugle pr. gammel fugl
Number of juveniles per adult bird

Tabel 1. Antal indsendte vinger fra jagtsæsonen 1993/94.
Number of wings from the hunting season 1993/94.

Art - Species		N
Svømmeænder - Dabbling Ducks		
Gråand	(<i>Anas platyrhynchos</i>)	1.800
Spidsand	(<i>Anas acuta</i>)	142
Pibeand	(<i>Anas penelope</i>)	1.092
Skeand	(<i>Anas clypeata</i>)	57
Krikand	(<i>Anas crecca</i>)	935
Atlingand	(<i>Anas querquedula</i>)	6
Svømmeænder i alt		4.032
<i>Total number of Dabbling Ducks</i>		
Dykænder - Diving Ducks		
Ederfugl	(<i>Somateria mollissima</i>)	1.183
Sortand	(<i>Melanitta nigra</i>)	176
Fløjlsand	(<i>Melanitta fusca</i>)	56
Havlit	(<i>Clangula hyemalis</i>)	131
Hvinand	(<i>Bucephala clangula</i>)	316
Taffeland	(<i>Aythya ferina</i>)	37
Bjergand	(<i>Aythya marila</i>)	42
Troldand	(<i>Aythya fuligula</i>)	220
Stor Skallesluger	(<i>Mergus merganser</i>)	40
Toppet Skallesluger	(<i>Mergus serrator</i>)	46
Dykænder & skalleslugere i alt		2.247
<i>Total number of Diving Ducks and Mergansers</i>		
Blishøne	(<i>Fulica atra</i>)	144
Gæs - Geese		
Grægås	(<i>Anser anser</i>)	117
Sædgås	(<i>Anser fabalis</i>)	8
Kortnæbbet gås	(<i>Anser brachyrhynchus</i>)	20
Blæsås	(<i>Anser albifrons</i>)	7
Canadagås	(<i>Branta canadensis</i>)	24
Gæs i alt - <i>Total number of Geese</i>		176
Vadefugle - Waders		
Dobbeltbekkasin	(<i>Gallinago gallinago</i>)	295
Enkeltbekkasin	(<i>Lymnocryptes minimus</i>)	13
Stor regnspove	(<i>Numenius arquata</i>)	68
Lille regnspove	(<i>Numenius phaeopus</i>)	0
Skovsneppe	(<i>Scolopax rusticola</i>)	495
Vadefugle i alt - <i>Total number of Waders</i>		871
Måger - Gulls		
Sølvmåge	(<i>Larus argentatus</i>)	337
Hætemåge	(<i>Larus ridibundus</i>)	859
Stormmåge	(<i>Larus canus</i>)	116
Svartbag	(<i>Larus marinus</i>)	118
Sildemåge	(<i>Larus fuscus</i>)	2
Måger i alt - <i>Total number of Gulls</i>		658
Alle arter i alt - <i>Total number of all species</i>		8.128

Yngleresultatet er vurderet på grundlag af aldersfordelingen blandt vingerne og sammenlignet med tidligere års resultater (smlg. Clausager 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992 & 1993). Den geografiske og tidsmæssige fordeling samt den køns- og aldersmæssige sammensætning af vingematerialet gennem jagtsæsonen er beskrevet bl.a. ved hjælp af kort og figurer.

Mens det for ænderne er muligt at bestemme både køn og alder på grundlag af vingernes udseende, er det for de øvrige arter (blushøne, gæs, vadefugle og måger) kun muligt at bestemme alderen. Som følge heraf vurderes årets yngleresultat for ænderne på basis af antal ungfugle pr. gammel hun, og for de øvrige på grundlag af ungfugle pr. gammel fugl.

De anførte værdier for antal ungfugle pr. gammel hun/fugl kan ikke tages som et direkte udtryk for yngleresultatet, men skal opfattes som et indeks-tal. Det skyldes, at ungfugle er lettere at nedlægge end gamle fugle, og derfor vil jagtudbyttet indeholde en forholdsvis større andel af ungfugle, end der rent faktisk har været i bestanden. Sammenligning af de enkelte års indeks-tal giver oplysning om, hvordan ynglesæsonen har været i forhold til tidligere år.

3 Resultater

3.1 Ænder - Ducks

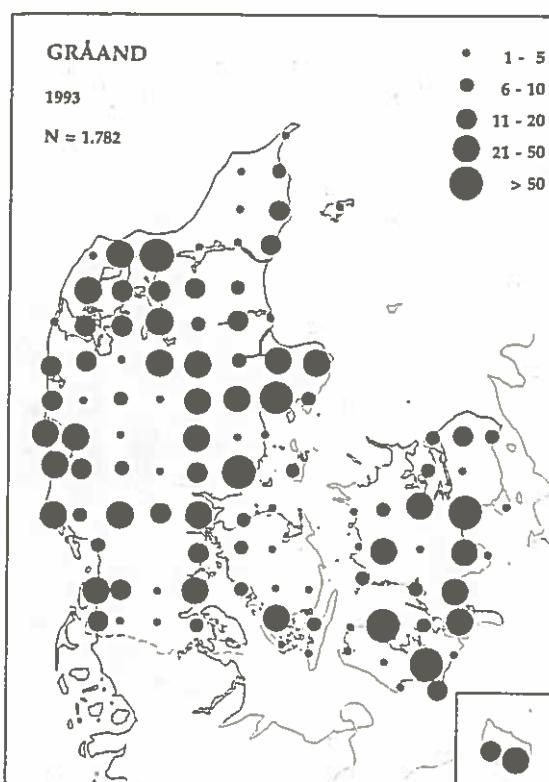
3.1.1 Gråand (*Anas platyrhynchos*) Mallard

N:	1.800	Antallet af indsendte gråandevinger faldt med 206 i forhold til jagtsæsonen i 1992.
A:	372	
B:	188	Antallet af ungfugle pr. gammel hun, der i jagtsæsonen 1993/94 var 6,6 mod 6,3 året før, antyder en ynglesæson lidt under middel, sammenlignet med gennemsnittet på 7,5 ungfugle pr. gammel hun for de 11 foregående år.
C:	661	
D:	575	
G:	4	
R:	6,6	Den geografiske fordeling viser, at vingerne kom fra hele landet; dog indsendtes der fra store dele af Vendsyssel, Himmerland, Midt- og Sønderjylland, Fyn samt Vest- og Nordsjælland forholdsvis få vinger (Fig. 1).

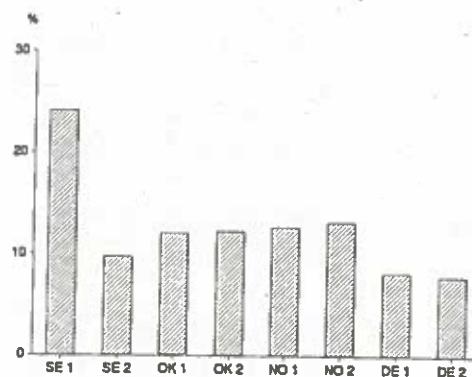
Mange vinger stammede fra indlandslokaliteter, hvilket muligvis kan tilskrives en større andel af udsatte fugle disse steder, men

måske også, at gråanden mere end de andre svømmeænder ryster inde i landet under efterårstrækket.

Den tidsmæssige fordeling viser, at 24% af gråænderne blev nedlagt i første halvdel af september; derefter faldt udbyttet til 10-13% pr. halve måned indtil udgangen af november. I december faldt udbyttet yderligere (Fig. 2).

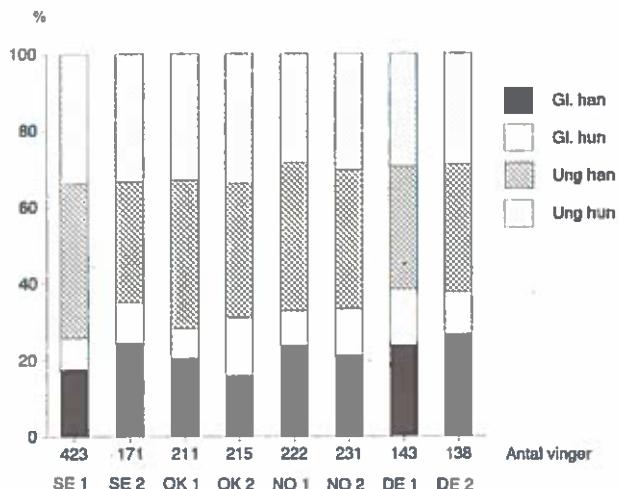

Figur 1. Geografisk fordeling af 1.782 vinger fra gråænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The geographical distribution of 1,782 wings from Mallards bagged during the hunting season 1993.

Figur 2. Tidsmæssig fordeling af vinger fra gråænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The temporal distribution of wings from Mallards bagged during the hunting season 1993.

Af jagtudbyttets køns- og aldersmæssige sammensætning fremgår, at andelen af gamle hanner gennem jagtsæsonen lå omkring 20%, med en lille stigning mod slutningen af sæsonen. Blandt gamle hunner kunne der trods udsving fra periode til periode konstateres en mindre stigning i deres andel af udbyttet gennem jagtsæsonen. Ungfuglenes andel var størst i begyndelsen af jagtsæsonen, hvorefter den gradvist faldt (Fig. 3).

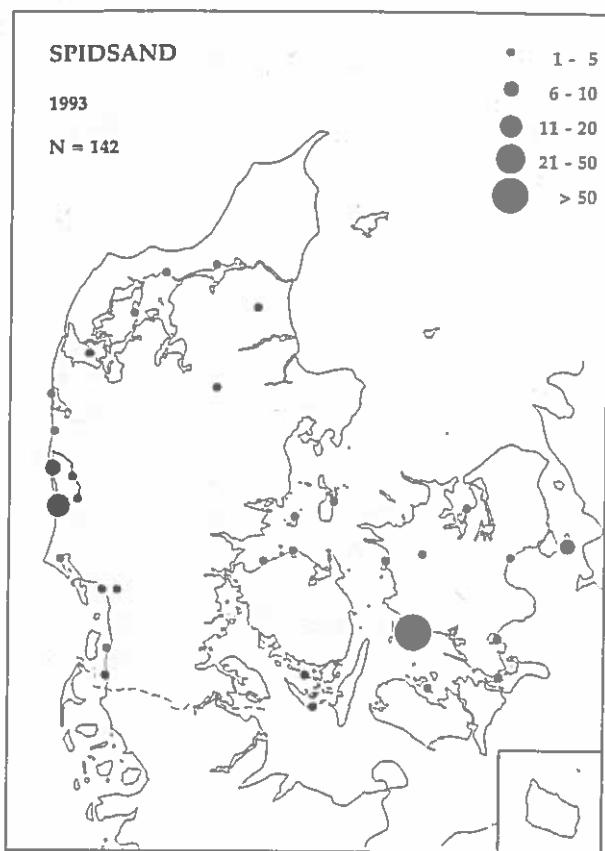

*Figur 3. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af gråand gennem jagtsæsonen 1993.
The composition of the Mallard bag during the hunting season 1993.*

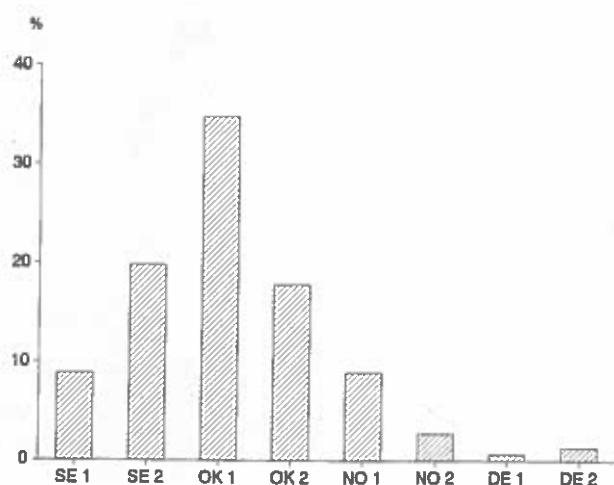
3.1.2 Spidssand (*Anas acuta*) Pintail

- N: 142 Antallet af indsendte spidssandevinger faldt med 8 i forhold til jagtsæsonen i 1992. Der var 5,0 ungfugle pr. gammel hun mod 7,4 som gennemsnit af de foregående 11 år, hvilket tyder på, at ynglesæsonen i 1993 var lidt under middel.
- A: 17
B: 21
C: 55
D: 49 Hovedparten af de indsendte spidssandevinger kom fra Ringkøbing fjord-området og det sydvestlige Sjælland (Fig. 4).
- R: 5,0 Den tidsmæssige fordeling viser, at godt en tredjedel af de indsendte spidssandevinger stammede fra fugle, der var nedlagt i første halvdel af oktober; fra december indkom ganske få vinger (Fig. 5).

Gamle hanner og gamle hunner udgjorde henholdsvis 12% og 15% af de indsendte vinger.

*Figur 4. Geografisk fordeling af 142 vinger fra spidsænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The geographical distribution of 142 wings from Pintails bagged during the hunting season 1993.*

*Figur 5. Tidsmæssig fordeling af vinger fra spidsænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The temporal distribution of wings from Pintails bagged during the hunting season 1993.*

3.1.3 Pibeand (*Anas penelope*) Wigeon

N: 1.092

Der indkom i alt 1.092 pibeandevinger fra jagtsæsonen i 1993, hvilket er 57 flere end i den foregående jagtsæson. Antallet af ungfugle pr. gammel hun var 7,4 og tyder på en ynglesæson omkring eller lidt over gennemsnittet for de foregående 11 år, der har været 6,4.

A: 223

B: 104

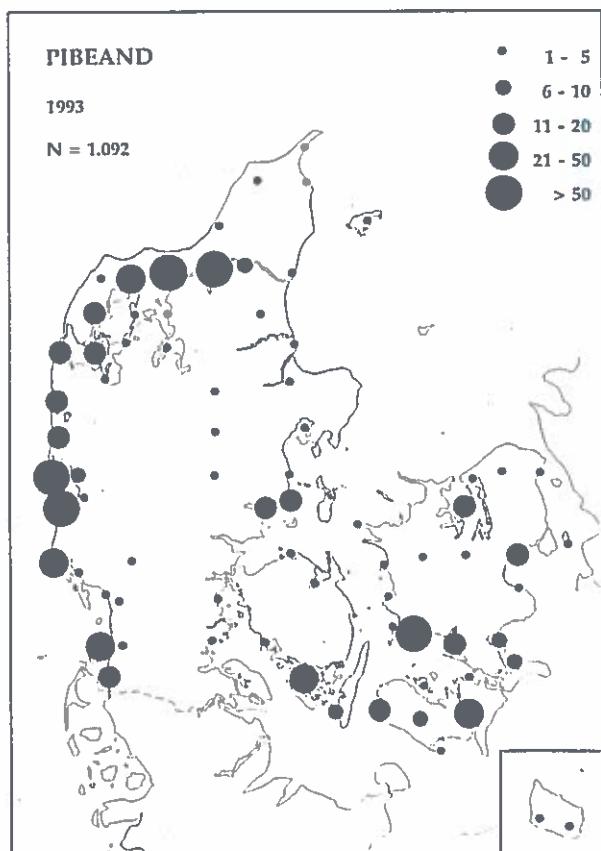
C: 404

D: 361

R: 7,4

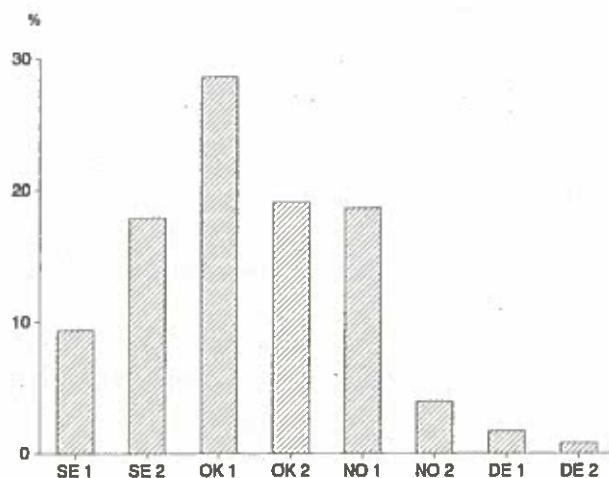
Den geografiske fordeling viser, at pibeænderne for hovedpartens vedkommende blev nedlagt i Limfjordsegnene, de vestjyske fjorde, Vadehavet, Vest- og Sydsjælland samt Lolland-Falster (Fig. 6).

Af den tidsmæssige fordeling fremgår, at der blev indsendt flest pibeandevinger fra fugle, der var nedlagt i første havdel af oktober. Indtil midten af november blev der skudt mange pibeænder, hvorefter udbyttet faldt drastisk, og i december blev der kun nedlagt få pibeænder til trods for, at der flere steder i landet kunne observeres større flokke af arten (Fig. 7).

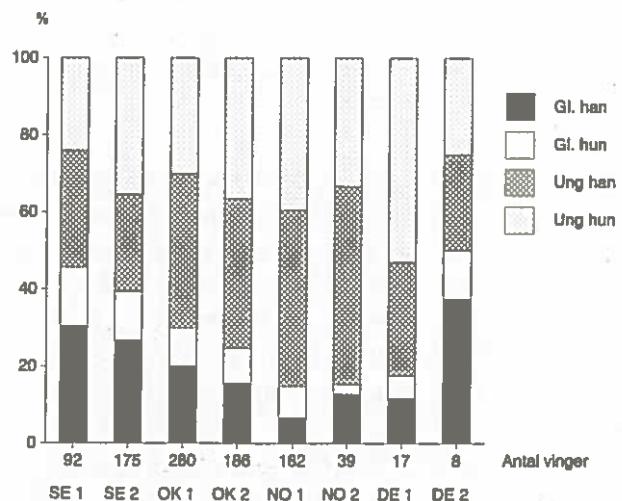

*Figur 6. Geografisk fordeling af 1.092 vinger fra pibeænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The geographical distribution of 1,092 wings from Wigeons bagged during the hunting season 1993.*

Den køns- og aldersmæssige fordeling af jagtudbyttet viser, at de gamle hanner i begyndelsen af jagtsæsonen udgjorde 30% og faldt derefter jævnt til 7% i første halvdel af november. I slutningen af sæsonen steg andelen af gamle hanner igen. De gamle hunners andel faldt fra 15% i begyndelsen af september til 3% i sidste halvdel af november, hvorefter den steg i resten af sæsonen. Ungfuglenes andel steg gennem jagtsæsonen fra 54% ved jagtens begyndelse til 85% i november og begyndelsen af december (Fig. 8).

Figur 7. Tidsmæssig fordeling af vinger fra pibeænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The temporal distribution of wings from Wigeons bagged during the hunting season 1993.

Figur 8. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af pibeand gennem jagtsæsonen 1993.
The composition of the Wigeon bag during the hunting season 1993.

3.1.4 Skeand (*Anas clypeata*) Shoveler

N:	57	Skeanden hører til blandt de mere fåtallige, jagtbare andearter; der indkom 57 vinger, hvilket var 39 færre end året før. Aldersfordelingen blandt de indkomne vinger med 9,0 ungfugle pr. gammel hun tyder på, at ynglesæsonen i 1993 har været omkring middel.
A:	7	
B:	5	
C:	29	
D:	16	
R:	9,0	Flest vinger blev indsendt fra de østlige og sydøstlige egne af Danmark og fra Ringkøbing fjord.

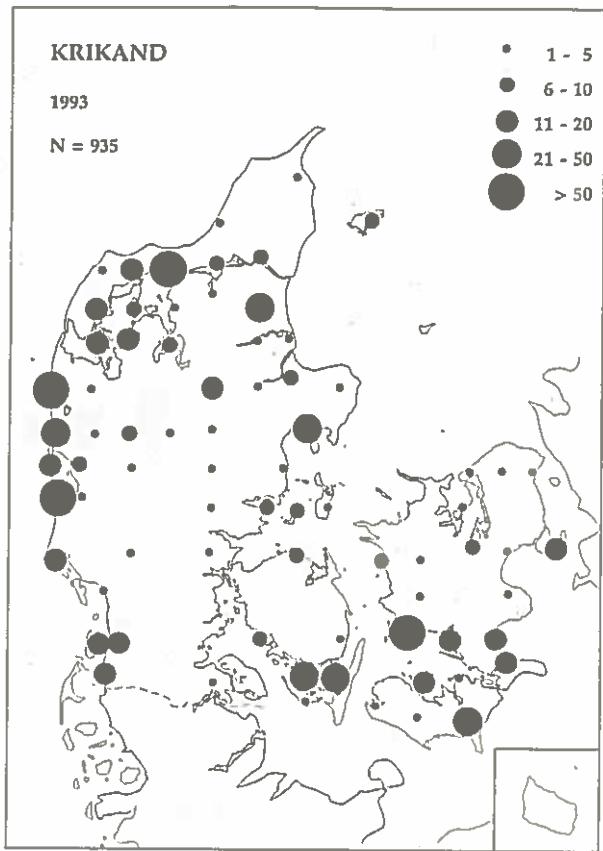
Skeanden forlader normalt Danmark tidligt for at trække til vintrerkvartererne i det sydvestlige Europa og Nordafrika. I efteråret 1993 blev der i det sydøstlige Danmark observeret større flokke af skeænder i både oktober og november. Dette afspejles også af den tidsmæssige fordeling, der viste, at 22% af vingerne stammede fra oktober og 10% fra november.

3.1.5 Krikand (*Anas crecca*) Teal

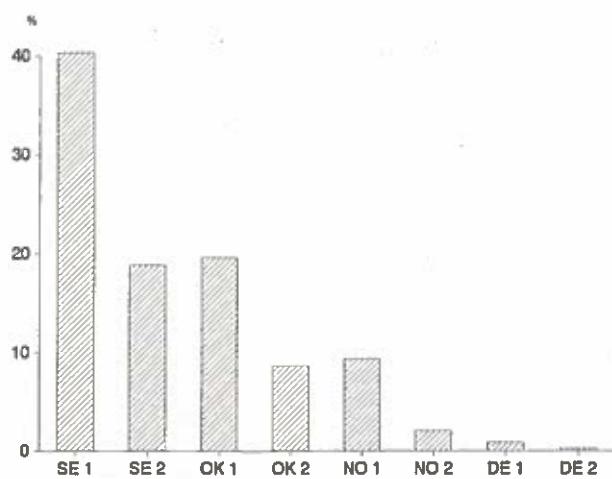
N:	935	Antallet af indsendte krikandevinger blev næsten halveret (747 færre) i forhold til jagtsæsonen 1992. Årsagen til nedgangen skyldes ikke specielt et dårligt yngleår i 1993, idet antallet af ungfugle pr. gammel hun på 7,2 kun lå lidt under gennemsnittet (8,2) for de sidste 11 år. Tibagegangen kan måske tilskrives, at den våde eftersommer i 1993 skabte mulighed for nye opholdssteder for krikænderne, hvor de ikke blev jaget så intensivt.
A:	102	
B:	101	
C:	403	
D:	325	
R:	7,2	De fleste vinger kom fra Limfjordsegnene, de vestjyske fjorde, det Sydfynske Øhav og det sydvestlige Sjælland samt Lolland-Falster (Fig. 9).

Den tidsmæssige fordeling afspejler, at krikandetrækket var i fuld gang ved jagtens begyndelse 1. september. Godt 40% af vingerne indkom fra første halvdel af september; derefter faldt udbyttet til knap 20% i sidste halvdel af september og første halvdel af oktober. I anden halvdel af oktober skete et markant fald til under 10%. Efter midten af november blev der næsten ikke nedlagt krikænder (Fig. 10).

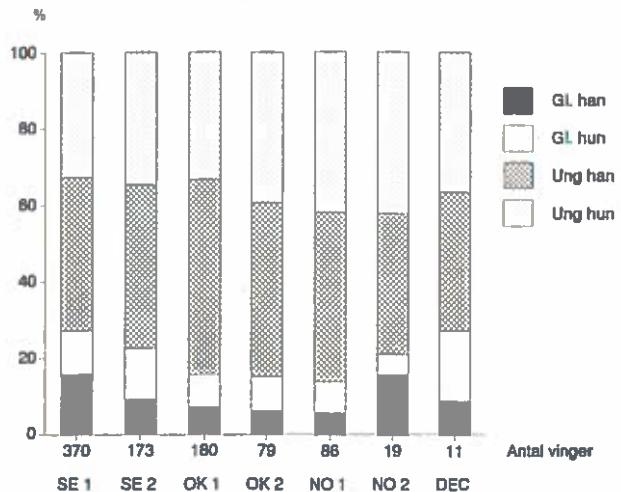
Ungfuglene dominerede med 70-85% fuldstændigt i udbyttet gennem hele jagtsæsonen (Fig. 11). Flest gamle hanner (16%) forekom i første halvdel af september. Fordelingen i december er baseret på 11 vinger og er derfor behæftet med stor usikkerhed. Køns-og alderssammensætningen i 1993 lignede den, der blev registreret de foregående år.

Figur 9. Geografisk fordeling af 935 vinger fra krikænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The geographical distribution of 935 wings from Teals bagged during the hunting season 1993.

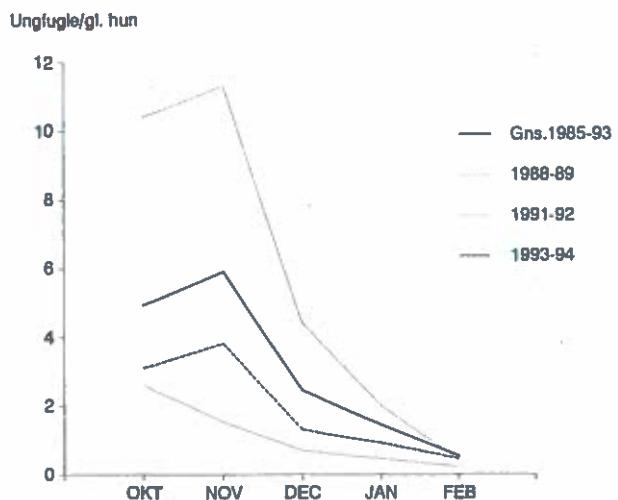
Figur 10. Tidsmæssig fordeling af vinger fra krikænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The temporal distribution of wings from Teals bagged during the hunting season 1993.

*Figur 11. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af krikand gennem jagtsæsonen 1993.
The composition of the Teal bag during the hunting season 1993.*

3.1.6 Atlingand (*Anas querquedula*) Garganey

- N: 6 Atlinganden er på grund af dens fåtallighed og tidlige borttræk om efteråret uden jagtlig betydning i Danmark. Dette kom i 1993 atter klart til udtryk i antallet af indsendte vinger, idet der kun indkom 6, der alle stammede fra ungfugle. Vingerne kom fra Øerne undtagen 1, der var fra Ringkøbing fjord.
- C: 2
- D: 4

*Figur 12. Antal unge ederfugle pr. gammel hun i jagtudbyttet. 1988-89: højest registrerede indeks.
1991-92: lavest registrerede indeks.
The number of juvenile Eiders per adult female in the bag. Gns. 1985-92: Mean 1985-92. 1988-89: highest recorded index. 1991-92: lowest recorded index.*

3.1.7 Ederfugl (*Somateria mollissima*) Eider

N: 1.183

Antallet af indsendte vinger fra ederfugle blev næsten halveret i forhold til den foregående jagtsæson. Tilbagegangen var dels forårsaget af en ynglesæson i 1993, der lå under gennemsnittet (Fig. 12), dels af at vinteren 1993/94 bød på meget blæsende vejrfordel, som begrænsede mulighederne for at komme på havjagt.

A: 381

B: 310

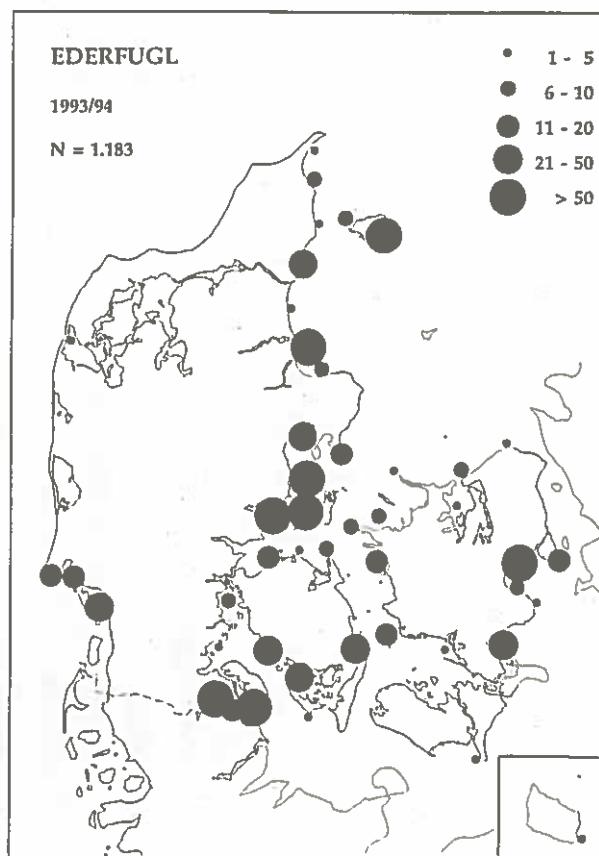
C: 29

D: 202

R: 1,6

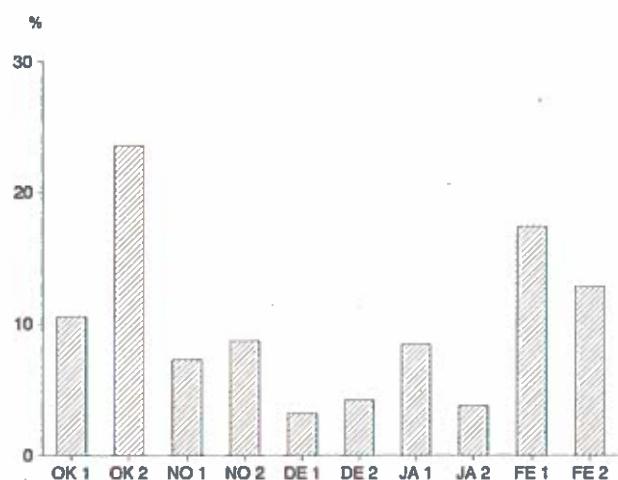
Den geografiske fordeling viser, at ederfuglene især blev nedlagt i de indre danske farvande. De fleste vinger kom fra områderne langs Jyllands østkyst, Læsø, den vestligste del af Østersøen og Køge Bugt. Derimod kom der forholdsvis få ederfuglevinger fra Vadehavet og det Sydfynske Øhav (Fig. 13).

Den tidsmæssige fordeling viser, at de fleste af ederfuglene blev nedlagt i oktober og februar (Fig. 14). Fra december og januar indkom færrest vinger, hvilket skal ses i lyset af, at vejret i denne periode var så blæsende, at egentlig havjagt begrænsedes. I februar blev vejrfordelene bedre, hvorfor andelen af nedlagte ederfugle fra denne måned blev højere.

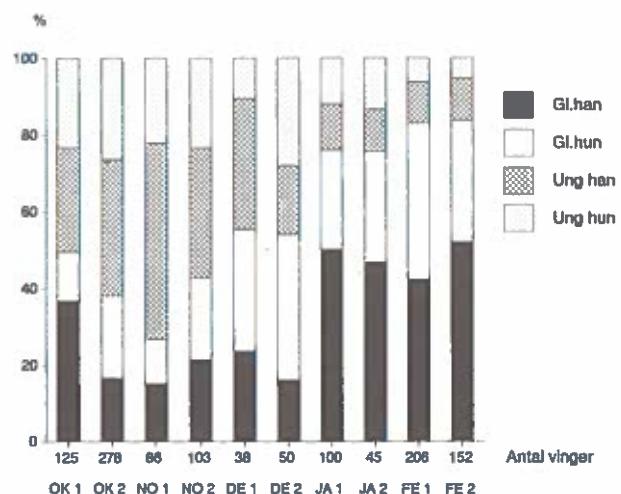

Figur 13. Geografisk fordeling af 1.183 vinger fra ederfugle, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The geographical distribution of 1,183 wings from Eiders bagged during the hunting season 1993/94.

Jagtudbyttets køns- og aldersmæssige fordeling viser, at gamle hanner i første halvdel af oktober udgjorde 37% af denne periodes udbytte, hvorefter det faldt til 15-24% i de følgende 2½ måned (Fig. 15). Fra nytår og resten af jagtsæsonen udgjorde de gamle hanner omkring halvdelen af udbyttet. De gamle hunners andel lå i september-oktober på 12-22%, hvorefter den steg til 30-40%. Ungfuglenes andel steg fra 50% i første halvdel af oktober til 78% i første halvdel af november, hvorefter den gradvist faldt gennem resten af jagtsæsonen, og udgjorde i anden halvdel af februar 17%.

Figur 14. Tidsmæssig fordeling af vinger fra ederfugle, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The temporal distribution of wings from Eiders bagged during the hunting season 1993/94.

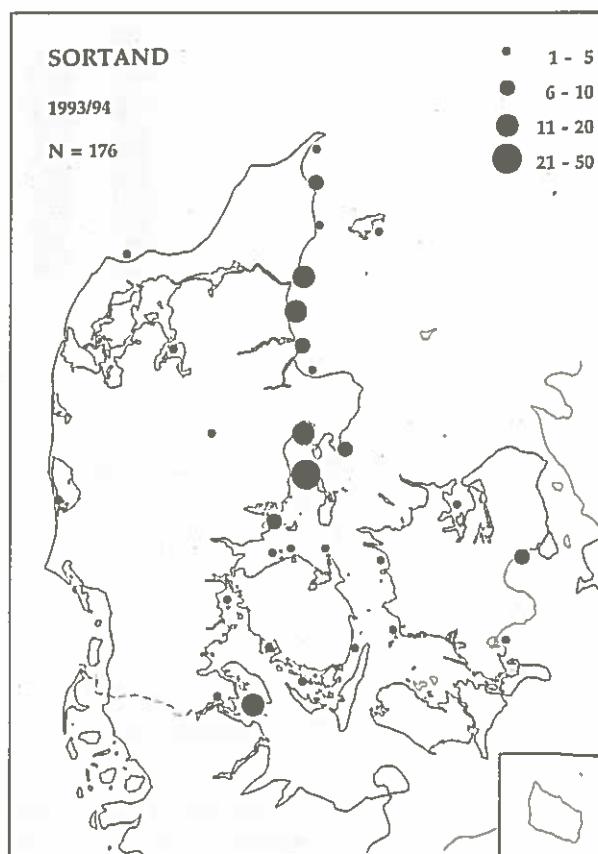
Figur 15. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af ederfugl gennem jagtsæsonen 1993/94.
The composition of the Eider bag during the hunting season 1993/94.

3.1.8 Sortand (*Melanitta nigra*) Common Scoter

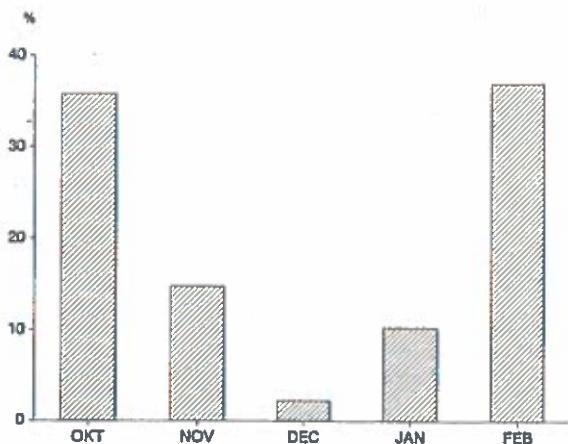
N:	176	Antallet af indsendte sortandevinger steg med 15 i forhold til den foregående sæson. Aldersfordelingen i vingematerialet med 0,7 ungfugle pr. gammel hun tyder på en ikke særlig god ynglesæson i 1993.
A:	114	
B:	37	
C:	10	
D:	15	Den geografiske fordeling viser, at de fleste sortænder blev nedlagt ud for den østjyske kyst fra Frederikshavn i nord til Horsens fjord i syd samt syd for Als. Fra de øvrige farvande indkom få vinger (Fig. 16).
R:	0,7	

Den tidsmæssige fordeling viser, at 36% af vingerne stammede fra oktober og 37% fra februar, mens andelen i december kun udgjorde 2% (Fig. 17). Den meget varierende fordeling synes hovedsageligt at kunne tilskrives det meget blæsende vejr i vintermånederne.

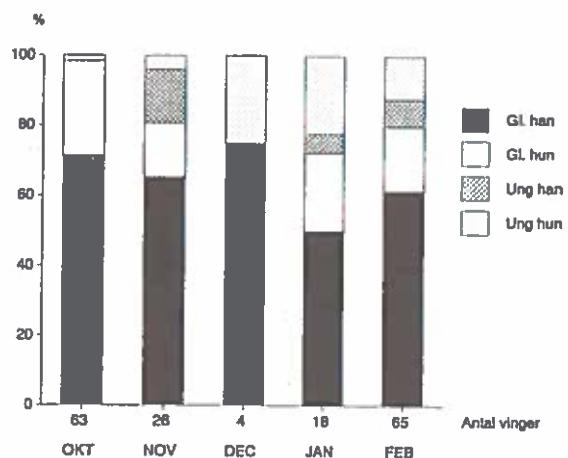
De gamle hanner dominerede jagtudbyttet gennem hele sæsonen og udgjorde i gennemsnit 65% (Fig. 18)

Figur 16. Geografisk fordeling af 176 vinger fra sortænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The geographical distribution of 176 wings from Common Scoters bagged during the hunting season 1993/94.

Figur 17. Tidsmæssig fordeling af vinger fra sortænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The temporal distribution of wings from Common Scoters bagged during the hunting season 1993/94.

Figur 18. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af sortand gennem jagtsæsonen 1993/94.
The composition of the Common Scoters bag during the hunting season 1993/94.

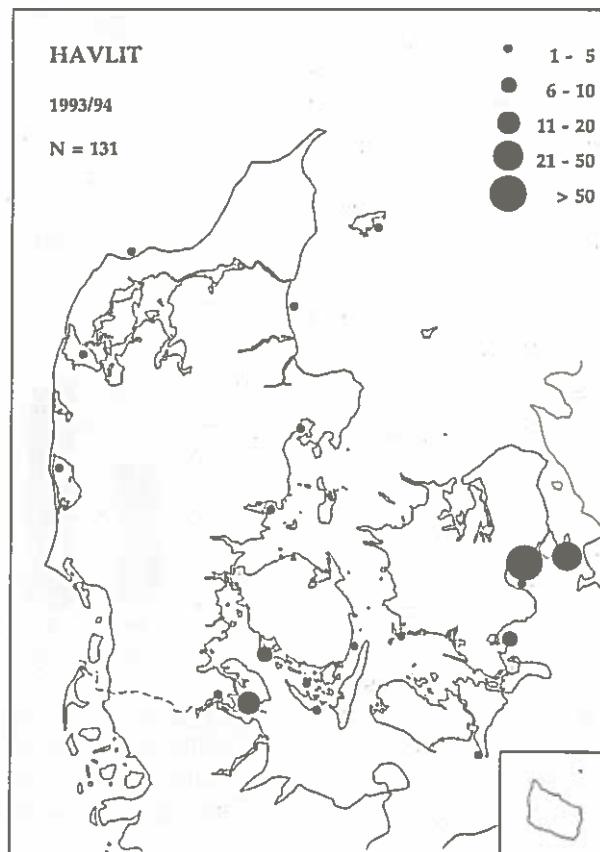
3.1.9 Fløjlsand (*Melanitta fusca*) Velvet Scoter

- N: 56 Fløjlsand spiller i jagtlig henseende en underordnet rolle. Der indkommer årligt et begrænset antal vinger af denne art; for 1993/94 sæsonen 56 vinger, hvilket var et fald på 34 i forhold til året før. Antallet af ungfugle pr. gammel hun var 2,1, hvilket antyder en god ynglesæson, men resultatet er behæftet med stor usikkerhed på grund af det lille antal vinger.
- A: 34
- B: 7
- C: 6
- D: 9
- R: 2,1 Den overvejende del af de indsendte vinger kom fra fløjlsænder nedlagt i Århus Bugt.

Den tidsmæssige fordeling viser, at 55% af fløjlsænderne blev nedlagt i februar måned. Af de indsendte vinger stammede 61% fra gamle hanner.

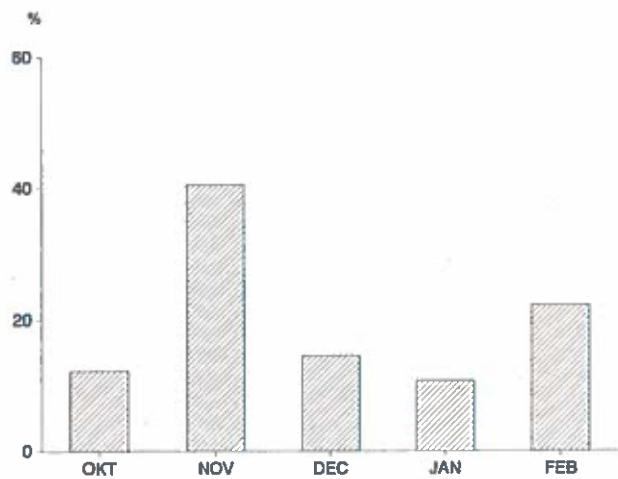
3.1.10 Havlit (*Clangula hyemalis*) Long-tailed Duck

- N: 131 Antallet af indsendte vinger fra havlitter faldt med 39 i forhold til jagtsæsonen 1992/93. Aldersfordelingen med 0,6 ungfugle pr. gammel hun antyder en ynglesæson i 1993 lidt under middel.
- A: 69
- B: 38
- C: 9 Den overvejende del af de indsendte vinger kom fra fugle, der blev skudt i Køge bugt-området (Fig. 19).
- D: 15
- R: 0,6 Den tidsmæssige fordeling afveg fra tidligere års ved at 40% af vingerne var fra havlitter nedlagt i november og kun 22% fra februar (Fig. 20). I tidligere år indkom færrest vinger fra begyndelsen af jagtsæsonen i oktober og flest fra slutningen af sæsonen.

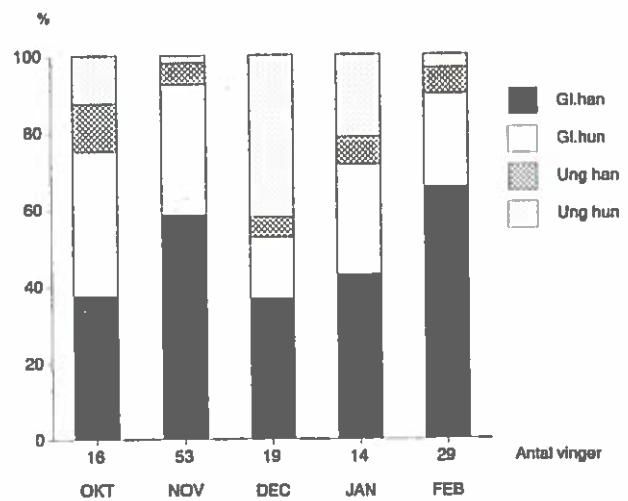

Figur 19. Geografisk fordeling af 131 vinger fra havlitter, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The geographical distribution of 131 wings from Long-tailed Ducks bagged during the hunting season 1993/94.

Af den køns- og aldersmæssige fordeling fremgår, at de gamle hanner og hunner i november og februar udgjorde mere end 90% af jagtudbyttet (Fig. 21). I alt stammede 53% af de indkomne havlitvinger fra gamle hanner.

*Figur 20. Tidsmæssig fordeling af vinger fra havlitter, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The temporal distribution of wings from Long-tailed Ducks bagged during the hunting season 1993/94.*

*Figur 21. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af havlit gennem jagtsæsonen 1993/94.
The composition of the Long-tailed Ducks bag during the hunting season 1993/94.*

3.1.11 Hvinand (*Bucephala clangula*) Goldeneye

N: 316

A: 107

B: 87

C: 48

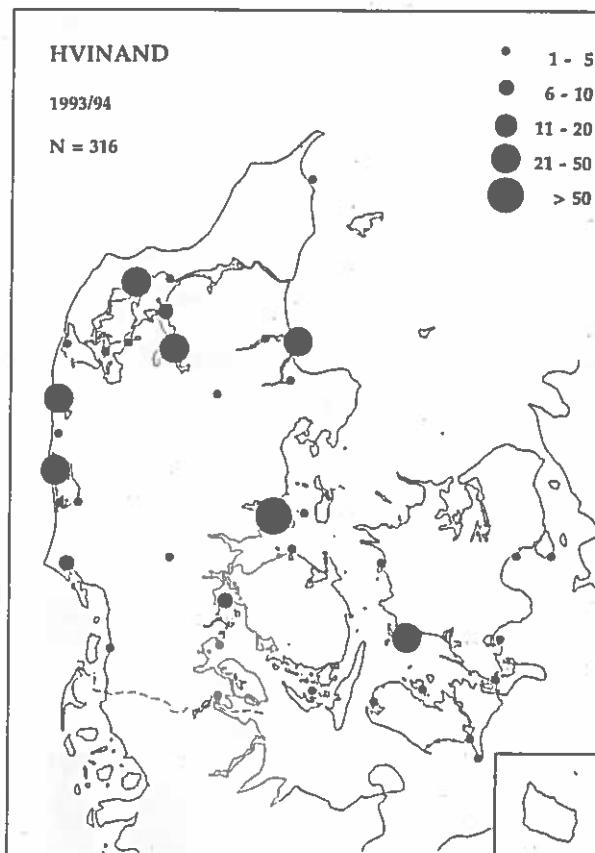
D: 74

R: 1,4

For hvinand faldt antallet af indsendte vinger med 60 i forhold til den foregående jagtsæson. Antallet af ungfugle pr. gammel hun (1,4) var under gennemsnittet (2,0) for de foregående 11 år, hvor der er indsamlet vinger. På denne baggrund vurderes hvinand i 1993 at have haft en ynglesæson under middel.

Den geografiske fordeling viser, at de fleste hvinænder blev nedlagt i Limfjordsområdet, Nissum - og Ringkøbing fjorde, ud for Randers - og Mariager fjorde, Horsens fjord samt ved det sydvestlige Sjælland (Fig. 22).

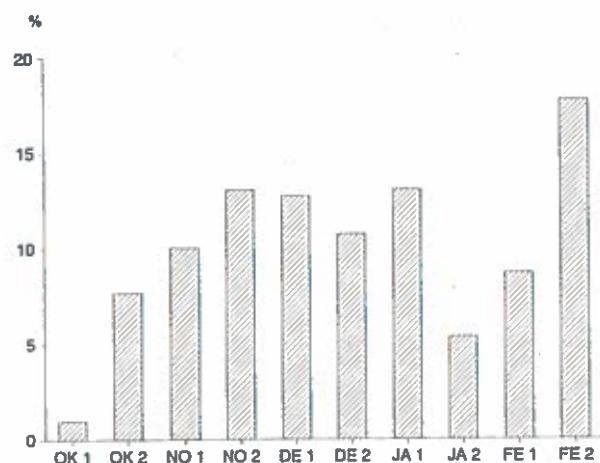
Den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger (Fig. 23) viser, at hvinænderne i efteråret 1993 ankom lidt tidligere til de danske farvande end i andre år, idet der allerede i sidste halvdel af oktober blev nedlagt ca. 8% af det samlede antal.

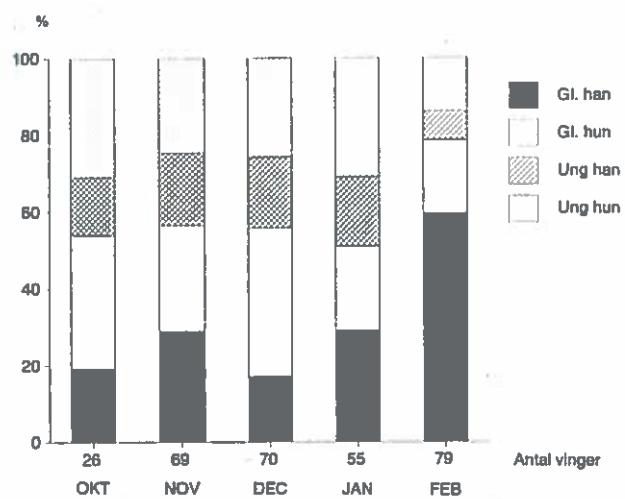
Figur 22. Geografisk fordeling af 316 vinger fra hvinænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The geographical distribution of 316 wings from Goldeneyes bagged during the hunting season 1993/94.

Udbyttets størrelse lå fra november til midten af januar på nogenlunde samme niveau, hvorefter det halveredes i sidste del af januar, formodentlig på grund af det meget blæsende vejr. Der blev nedlagt flest hvinænder i sidste halvdel af februar.

Jagtudbyttets køns- og aldersmæssige sammensætning viser, at andelen af gamle hanner var 17-29% i jagtsæsonens første 4 måneder, hvorefter det i februar steg til 60% (Fig. 24). Andelen af gamle hunner var størst i oktober og december med henholdsvis 35% og 39%, og mindst i februar med 19%. Ungfuglenes andel var meget konstant på ca. 45% indtil udgangen af januar, hvorpå den faldt til 21%.

Figur 23. Tidsmæssig fordeling af vinger fra hvinænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The temporal distribution of wings from Goldeneyes bagged during the hunting season 1993/94.

Figur 24. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af hvinand gennem jagtsæsonen 1993/94.
The composition of the Goldeneye bag during the hunting season 1993/94.

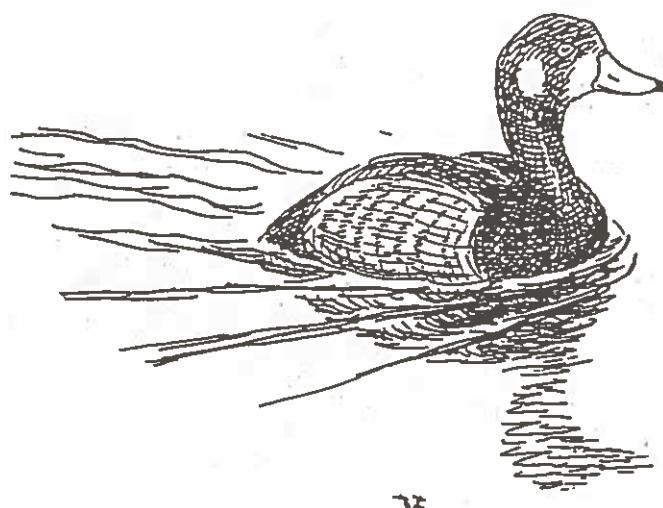
3.1.12 Taffeland (*Aythya ferina*) Pochard

N:	37	Taffelanden spiller en underordnet rolle i jagtlig henseende, hvilket også afspejles i antallet af indsendte vinger. For 1993/94 sæsonen blev det til 37 vinger mod 38 i den foregående sæson. Der kan ikke ud fra det beskedne antal vinger udledes noget om taffelandens ynglesæson i 1993.
A:	14	
B:	7	
C:	6	
D:	10	Den geografiske fordeling viser, at vingerne kom fra hele landet. De 37 taffelændere blev nedlagt spredt over hele jagtsæsonen.

3.1.13 Bjergand (*Aythya marila*) Scaup

N:	42	Bjergands forekomst i de danske farvande svinger meget fra år til år, hvilket primært skyldes yngleresultatet i de enkelte år.
A:	4	Aldersfordelingen blandt de indsendte vinger fra jagtsæsonen 1993/94 antyder en rigtig god ynglesæson i 1993. Dette understøttes tillige af den tidsmæssige fordeling, der viser, at 60% af de indsendte vinger stammede fra jagtsæsonens to første måneder.
B:	1	
C:	15	
D:	22	Det er almindeligt i år med en god ynglesæson, at bjergænderne ankommer tidligt til de danske farvande, mens de i år med en dårlig ynglesæson kommer sent.

Vingerne indkom fra hele landet med flest fra Ringkøbing fjord.

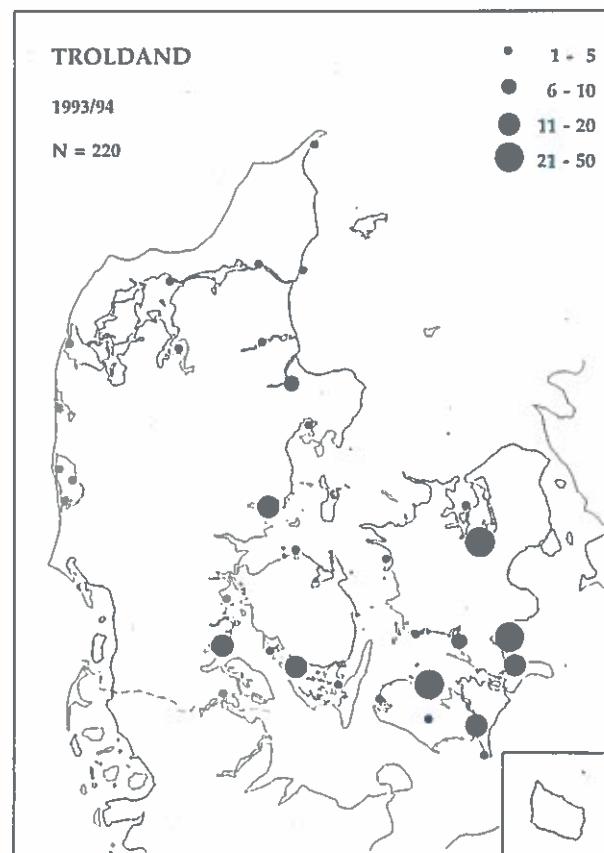

3.1.14 Troldand (*Aythya fuligula*) Tufted Duck

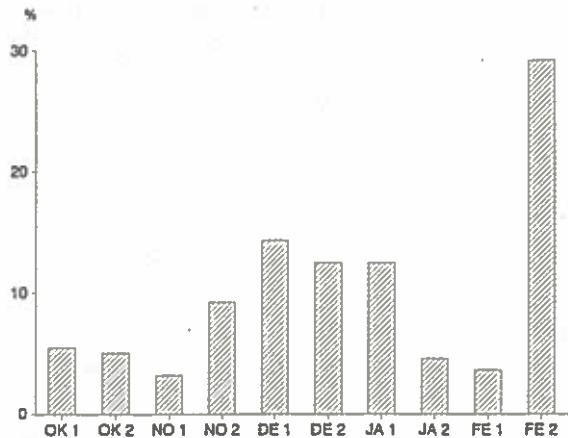
- N: 220 For troldands vedkommende var der tale om en fremgang i antal indsendte vinger på 30 i forhold til den foregående jagtsæson.
- A: 77 Aldersfordelingen på 2,9 ungfugle pr. gammel hun lå under gennemsnittet på 3,7 for de 11 år, der er indsamlet vinger. På denne baggrund vurderes ynglesæsonen i 1993 at have været under middel.
- B: 37
- C: 57
- D: 49
- R: 2,9 Den geografiske fordeling viser, at der blev indsendt flest vinger fra de østlige og sydøstlige egne af landet (Fig. 25).

Af den tidsmæssige fordeling fremgår, at de fleste vinger stammede fra fugle nedlagt i sidste halvdel af februar (Fig. 26).

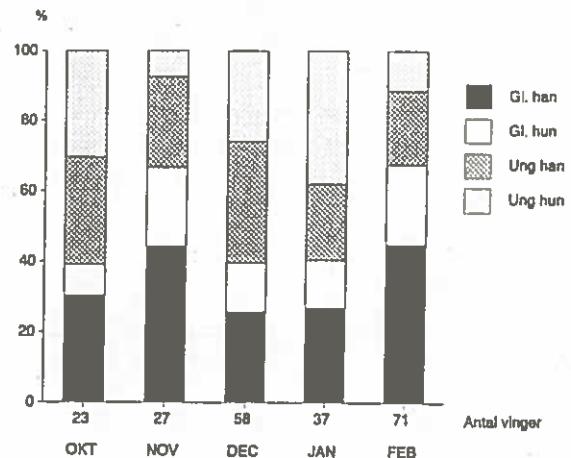
Den køns- og aldersmæssige sammensætning af jagtudbyttet af troldænder viser, at de gamle fugle i november og februar udgjorde godt 65% af det månedlige udbytte, mens de i de øvrige 3 måneder kun udgjorde omkring 40%. Andelen af gamle hanner var for hele jagtsæsonen 35% (Fig. 27).

*Figur 25. Geografisk fordeling af 220 vinger fra troldænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The geographical distribution of 220 wings from Tufted Ducks bagged during the hunting season 1993/94.*

Figur 26. Tidsmæssig fordeling af vinger fra troldænder, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The temporal distribution of wings from Tufted Ducks bagged during the hunting season 1993/94.

Figur 27. Køns- og alderssammensætning af jagtudbyttet af troldand gennem jagtsæsonen 1993/94.
The composition of the Tufted Duck bag during the hunting season 1993/94.

3.1.15 Stor skallesluger (*Mergus merganser*) Goosander

N:	40	Stor skallesluger spiller i jagtlig henseende en underordnet rolle. I de senere år har arten været særfredet i de 3 syddanske amter (Storstrøm, Fyn og Sønderjylland) af hensyn til den derværende lille, danske ynglebestand. Der blev i alt indsendt 40 vinger, hvilket var 10 færre end året før. Det lille antal udelukker en vurdering af ynglesuccessen i 1993.
A:	20	
B:	8	
C:	7	
D:	5	

Alle de indsendte vinger stammede fra lokaliteter i Jylland beliggende nord for en linie fra Horsens fjord til Ringkøbing fjord. De fleste kom fra de vestjyske fjorde og Limfjordsområdet.

Af vingerne stammede 70% fra fugle nedlagt i december, hvilket mere synes at være en tilfældighed end udtryk for den reelle tidsmæssige fordeling af jagtudbyttet.

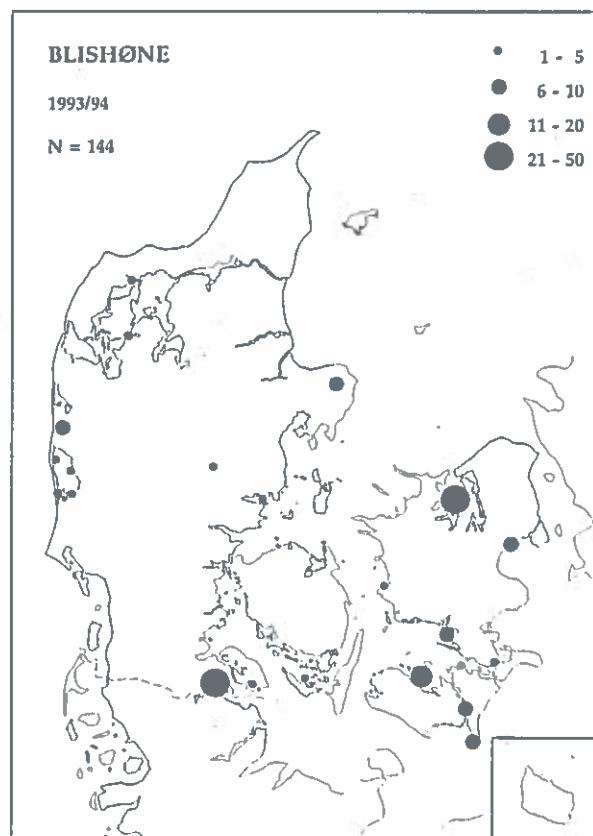
3.1.16 Toppet skallesluger (*Mergus serrator*) Red-breasted Merganser

N:	46	Antallet af indsendte vinger fra toppet skallesluger faldt drastisk i jagtsæsonen 1993/94; der indkom kun 46 mod 161 i den foregående jagtsæson. Arten har af hensyn til den lille danske ynglebestand af stor skallesluger været særfredet de senere år i Storstrøms, Fyns og Sønderjyllands amter. Det beskedne antal vinger giver ikke mulighed for at vurdere årets yngleresultat.
A:	22	
B:	8	
C:	7	
D:	9	

Den geografiske fordeling viser, at vingerne kom fra jyske lokaliteter nord for en linie fra Ringkøbing fjord til Horsens fjord samt fra Læsø og 2 sjællandske lokaliteter.

Den tidsmæssige fordeling viser, at næsten 50% af vingerne stammede fra fugle, der var nedlagt i oktober, og 20% i februar.

Den køns- og aldersmæssige sammensætning af jagtfældet viser, at de gamle hanner udgjorde en stigende andel, efterhånden som jagtsæsonen skred frem, og både i januar og februar nåede andelen næsten op på 70%. Kun i oktober udgjorde de gamle hunner med 33% en betydnende del. Ungfuglenes andel var størst i begyndelsen af jagtsæsonen.

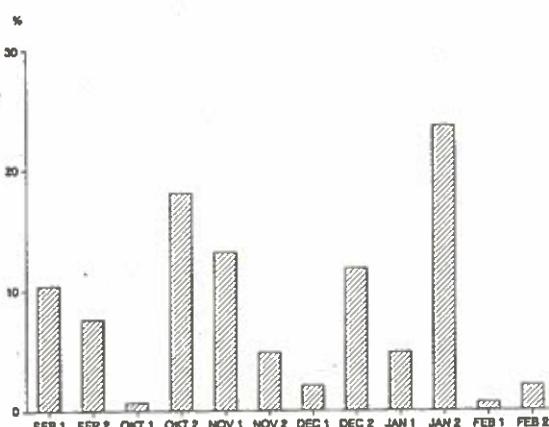

Figur 28. Geografisk fordeling af 144 vinger fra blishøns, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The geographical distribution of 144 wings from Coots bagged during the hunting season 1993/94.

3.2 Blishøne (*Fulica atra*) Coot

N:	144	Antallet af indsendte vinger fra blichøne mere end halveredes i forhold til den foregående jagtsæson. Aldersfordelingen blandt de indsendte vinger viste 0,9 ungfugl pr. gammel fugl, hvilket var lavere end i jagtsæsonen 1992/93, hvor det var 1,3. Yngleresultatet i 1993 antages at have været lidt under middel.
E:	76	
F:	65	
S:	0,9	Af den geografiske fordeling fremgår, at den overvejende del af vingerne kom fra Isefjord - Roskilde fjord-området, Lolland-Falster og Flensborg fjord (Fig. 28).

Den tidsmæssige fordeling af de indsendte vinger er meget svingende (Fig. 29). Dette skyldes formodentlig, at der flere steder i landet arrangeres fælles drivjagter på blishøns, hvilket giver større udbytte på enkeltdage.

Figur. 29. Tidsmæssig fordeling af vinger fra blishøns, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The temporal distribution of wings from Coots bagged during the hunting season 1993/94.

3.3 Gæs - Geese

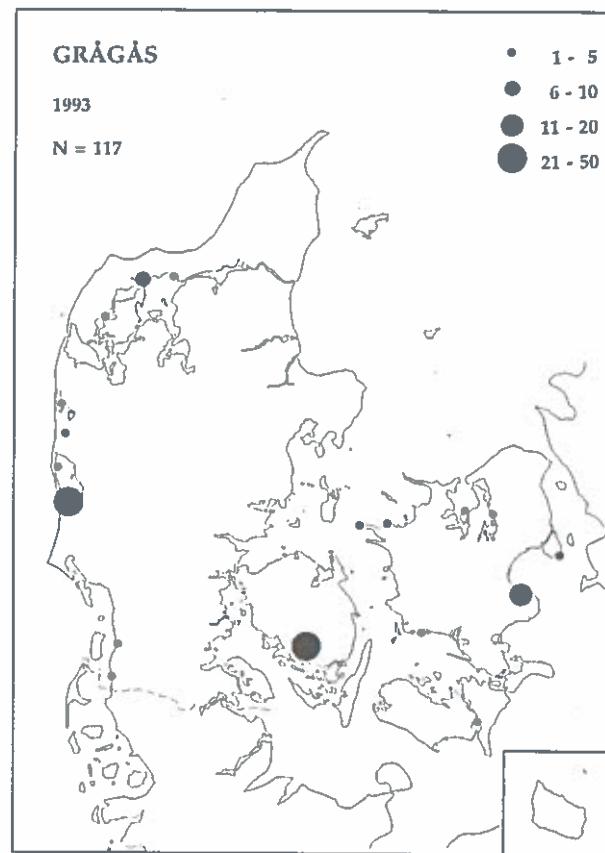
3.3.1 Grågås (*Anser anser*) Greylag Goose

N:	117	Grågås er den gåseart, der nedlægges i størst antal. Det afspejles også i den artsvise fordeling blandt de 176 indsendte gæsevinger.
E:	70	Af disse udgjorde grågåsen de 117, hvilket var et fald på 112 i forhold til året før. Antallet af ungfugle pr. gammel fugl i 1993 (0,6) var lidt højere end i 1992, hvor det var 0,5. Det forholdsvis begrænsede antal vinger giver ikke mulighed for at vurdere ynglesæsonen i 1993. Umiddelbart synes antallet af ungfugle pr. gammel fugl lavt, men det skyldes, at alle fugle, der er ét år eller ældre, klassificeres som gamle.
F:	47	
S:	0,6	

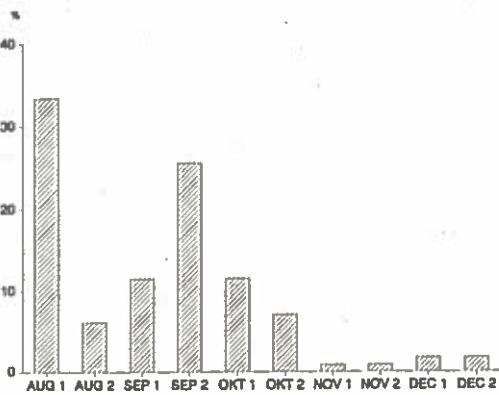
Da grågåsen først begynder at yngle i en alder af 3 eller 4 år, vil en stor del af dem, der betegnes som gamle, ikke have ynglet, og det vil påvirke ung/gammel forholdet i nedadgående retning.

Den geografiske fordeling viser, at de grågæs hvoraf derindsendtes vinger, overvejende var nedlagt på tre lokaliteter, Ringkøbing fjord, Sydfyn og Stevns (Fig. 30).

Af den tidsmæssige fordeling fremgår, at 33% af de indsendte vinger var fra grågæs nedlagt i første halvdel af august og 25% fra sidste halvdel af september (Fig. 31). Efter udgangen af oktober blev næsten ingen grågæs skudt. Det stemmer overens med artens trækmønster.

Figur 30. Geografisk fordeling af 117 vinger fra grågæs, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The geographical distribution of 117 wings from Greylag Geese bagged during the hunting season 1993.

Figur 31. Tidsmæssig fordeling af vinger fra grågæs, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The temporal distribution of wings from Greylag Geese bagged during the hunting season 1993.

3.3.2 Sædgås (*Anser fabalis*) Bean Goose

N:	8	Det er ikke muligt ud fra antallet af indsendte vinger at vurdere sædgåsens ynglesucces. De 8 sædgæs, hvorfra vinger blev indsendt, var nedlagt i Thy og Sydsjælland.
E:	7	
F:	1	

3.3.3 Kortnæbbet gås (*Anser brachyrhynchus*) Pink-footed Goose

N:	20	Der blev indsendt 20 vinger af kortnæbbet gås fra Vadehavsmrådet, det vestlige Jylland og Thy. De få vinger giver ikke mulighed for at vurdere artens yngleresultat i 1993.
E:	14	
F:	6	

3.3.4 Blisgås (*Anser albifrons*) White-fronted Goose

N:	7	Blisgås nedlægges på grund af sin sporadiske forekomst i Danmark i et meget lille antal. På grund af artens betrængte situation har den siden 1990 været fredet omkring dens vigtigste tilholdssted på Nordvestfyn.
E:	3	
F:	4	

Der indsendtes i alt 7 vinger af blisgås, hvoraf 4 var fra det sydlige Jylland, 2 fra Stevns på Sjælland og 1 fra Bornholm.

3.3.5 Canadagås (*Branta canadensis*) Canada Goose

N:	24	Der blev i alt indsendt 24 vinger af canadagås; hovedparten stammede fra de østlige dele af landet. Alle 24 vinger var fra fugle nedlagt i november og december, hvilket stemmer overens med artens sene ankomst til Danmark om efteråret.
E:	18	
F:	6	

3.4 Vadefugle - Waders

3.4.1 Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*) Common Snipe

N: 295

Antallet af indsendte vinger fra dobbeltbekkasin faldt med 44 i forhold til året før. Aldersfordelingen blandt de indsendte vinger viser, at 1993 var et særdeles godt yngleår; 5,2 ungfugle pr. gammel fugl var det størst registrerede antal i de 15 år, hvor indsamling af bekkasinvinger har været foretaget.

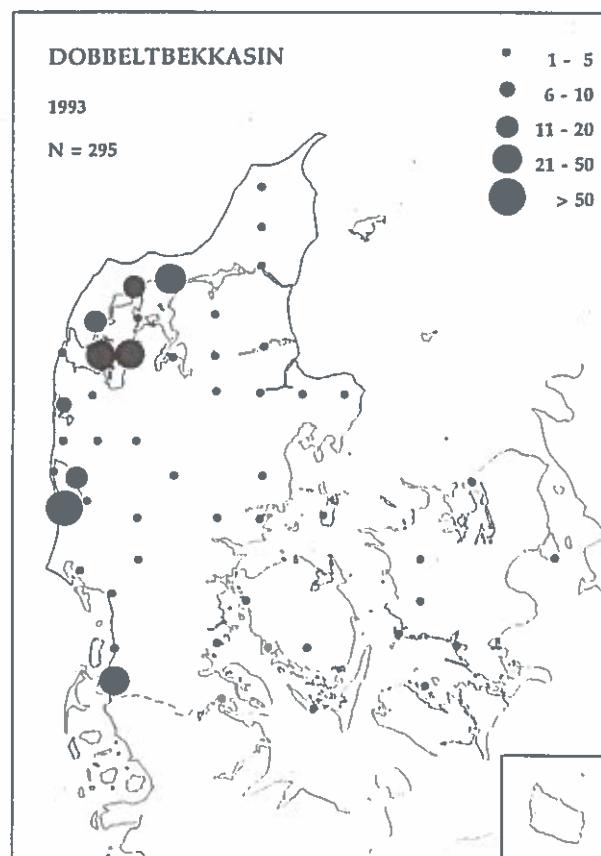
E: 48

F: 247

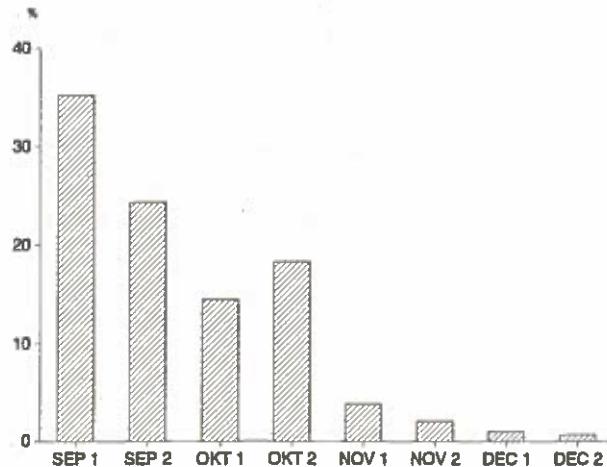
S: 5,2

Den geografiske fordeling viser, at de fleste vinger blev indsendt fra lokaliteter omkring den vestlige del af Limfjorden, de vestjyske fjorde og Vadehavsområdet. Fra Øerne indkom kun få vinger (Fig. 32).

Den tidsmæssige fordeling afspejler, at dobbeltbekkasinens efterårstræk var i fuld gang ved jagtsæsonens begyndelse, idet 35% af vingerne stammede fra fugle nedlagt i første halvdel af september. Efter udgangen af oktober blev der nedlagt få dobbeltbekkasiner (Fig. 33).

Figur 32. Geografisk fordeling af 295 vinger fra dobbeltbekkasiner, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The geographical distribution of 295 wings from Common Snipes bagged during the hunting season 1993.

Figur 33. Tidsmæssig fordeling af vinger fra dobbeltbekkasiner, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The temporal distribution of wings from Common Snipes bagged during the hunting season 1993.

3.4.2 Enkeltbekkasin (*Lymnocryptes minimus*) Jack Snipe

- N: 13 Enkeltbekkasins fåtallighed på efterårstræk gennem Danmark medfører, at arten i jagtlig henseende spiller en underordnet rolle. Fra jagtsæsonen 1993/94 blev der indsendt 13 vinger, alle fra det vestlige og nordlige Jylland.

Enkeltbekkasins efterårstræk ligger sent og kulminerer almindeligvis først omkring midten af oktober. Det var også tilfældet for 1993, hvor 10 af vingerne var fra fugle nedlagt efter 15. oktober.

3.4.3 Stor regnspove (*Numenius arquata*) Curlew

- N: 68 Der blev i alt indsendt 68 vinger af stor regnspove, hvilket var 21 færre end i 1992. Aldersfordelingen viser, at 12% af vingerne stammede fra gamle fugle, 88% fra ungfugle. Det var en lidt større andel af gamle fugle end i de fleste tidligere år, hvor de i gennemsnit har udgjort 10%.

De fleste vinger kom fra Limfjordsområdet, de vestjyske fjorde, Vadehavsområdet samt det sydvestlige Sjælland.

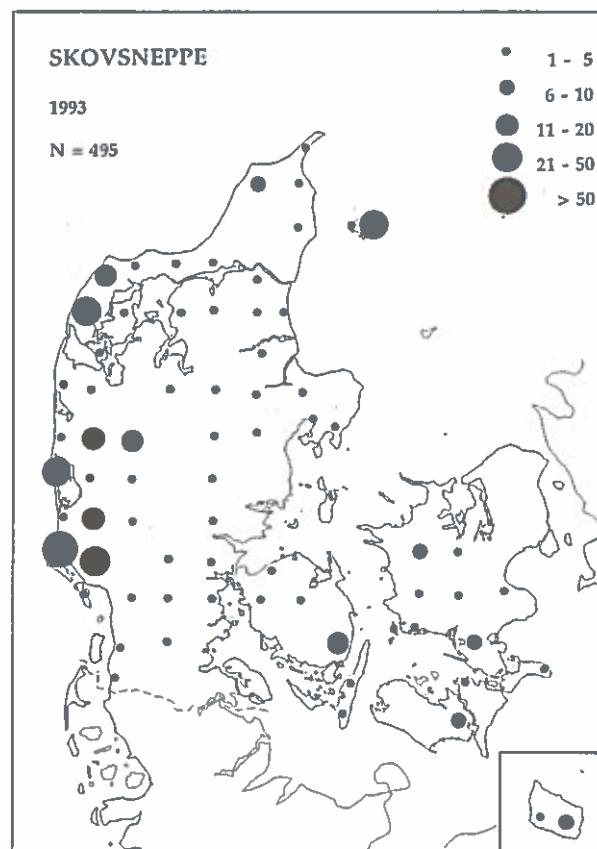
Halvdelen af vingerne stammede fra fugle nedlagt i første halvdel af september. Fra november og december indsendtes henholdsvis 1 og 3 vinger.

3.4.4 Lille regnspove (*Numenius phaeopus*) Whimbrel

N: 0 Lille regnspoves tidlige borttræk fra Danmark om efteråret medfører, at næsten alle fugle har forladt landet, når jagten indledes 1. september. Fra jagtsæsonen 1993/94 indsendtes ingen vinger, hvilket ikke skal tages som udtryk for, at der ikke blev nedlagt små regnspover. Det har blot ikke kunnet bekræftes ud fra vingeindsamlingen.

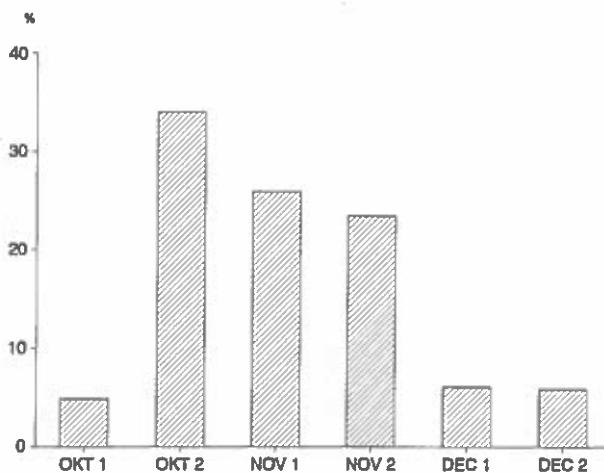
3.4.5 Skovsneppe (*Scolopax rusticola*) Woodcock

N: 495 Antallet af indsendte skovsneppevinger i 1993 faldt med 133 i forhold til 1992. Aldersfordelingen viser, at der var 1,4 ungfugl pr. gammel fugl, hvilket var noget under gennemsnittet på 2,1.
E: 209
F: 286
S: 1,4 Den geografiske fordeling viser, at hovedparten af de indsendte skovsneppevinger stammede fra fugle, der var nedlagt i Vestjylland, Thy og på Læsø. Fra de øvrige dele af landet blev der indsendt små antal vinger (Fig. 34).

Figur 34. Geografisk fordeling af 495 vinger fra skovsnpper, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The geographical distribution of 495 wings from Woodcocks bagged during the hunting season 1993.

I den sidste halve snes dage af oktober forekom tiltræk af skovsnepper (sneppefald), og der vedblev at være mange fugle indtil udgangen af november (Fig. 35). Helt frem til nytår blev der mange steder observeret snepper, dog ikke i store antal.

*Figur 35. Tidsmæssig fordeling af vinger fra skovsnepper, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993.
The temporal distribution of wings from Woodcocks bagged during the hunting season 1993.*

3.5 Måger - Gulls

3.5.1 Sølvmåge (*Larus argentatus*) Herring Gull

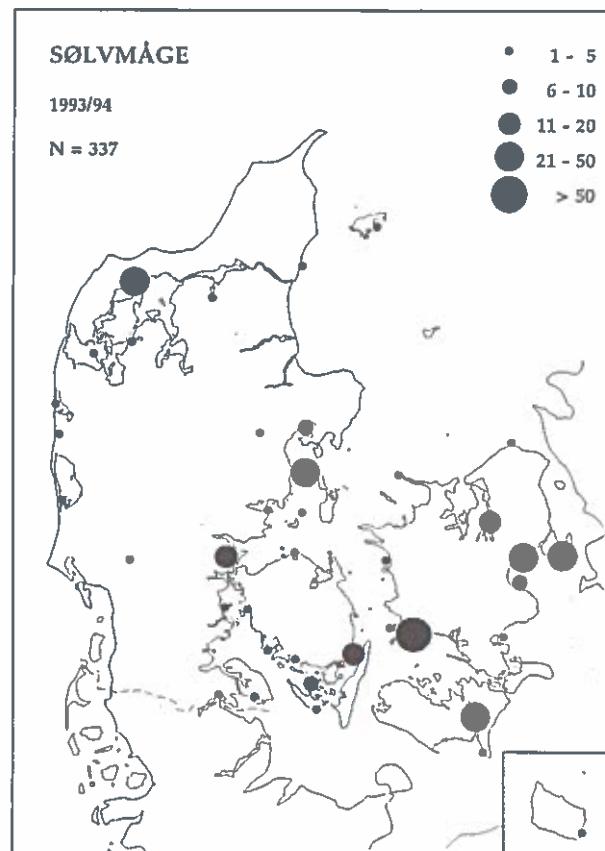
- N: 337 Antallet af vinger fra sølvmåger steg med 39 i forhold til den foregående jagtsæson.
- E: 153
- F: 184 Aldersfordelingen viser, at 184 stammede fra ungfugle. Af de resterende 153 vinger var 48 fra fugle, der var $1\frac{1}{2}$ år, 21 var $2\frac{1}{2}$ år, 12 var $3\frac{1}{2}$ år og 72 var $4\frac{1}{2}$ år eller ældre. Andelen af ungfugle på 55% var uændret i forhold til den foregående sæson.

Sølvmågevingerne udgjorde 51% af det totale antal indsendte mågevinger, hvilket var noget højere over de foregående års gennemsnit (Tabel 2).

Den geografiske fordeling viser en spredt og ujævn fordeling med flest nedlagt i de østlige egne af Danmark (Fig. 36). Fordelingen synes mere at udtrykke en fordeling af de jægere, som har deltaget i vingeundersøgelsen end en reel geografisk fordeling af sølvmågeudbyttet.

Tabel 4. Artsvis fordeling af de indsendte mågevinger fra jagtsæsonen 1985/86 -1993/94. Tallene i parentes angiver procentdele.
Species composition of gull wings from the hunting seasons 1885/86 - 1993/94.
Figures in brackets indicate per cent of the total number of wings received.

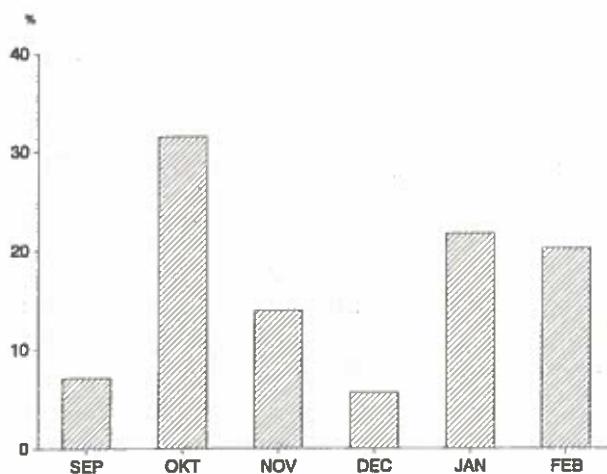
Jagtsæson	Sølvmåge	Hættemåge	Stormmåge	Svarbag	Sildemåge
1985/86	420 (49)	179 (21)	199 (23)	59 (7)	1 (0,1)
1986/87	387 (33)	386 (33)	330 (28)	69 (6)	8 (0,7)
1987/88	481 (37)	266 (20)	411 (31)	144 (11)	15 (1,1)
1988/89	363 (34)	263 (25)	327 (31)	95 (9)	7 (0,7)
1989/90	492 (42)	284 (25)	283 (24)	93 (8)	7 (0,6)
1990/91	311 (32)	320 (33)	268 (28)	60 (6)	5 (0,5)
1991/92	302 (49)	83 (13)	166 (27)	60 (10)	8 (1,3)
1992/93	298 (44)	119 (18)	156 (23)	97 (14)	3 (0,5)
1993/94	337 (51)	85 (13)	116 (18)	118 (18)	2 (0,3)
Gennemsnit %	41	22	26	10	0,6

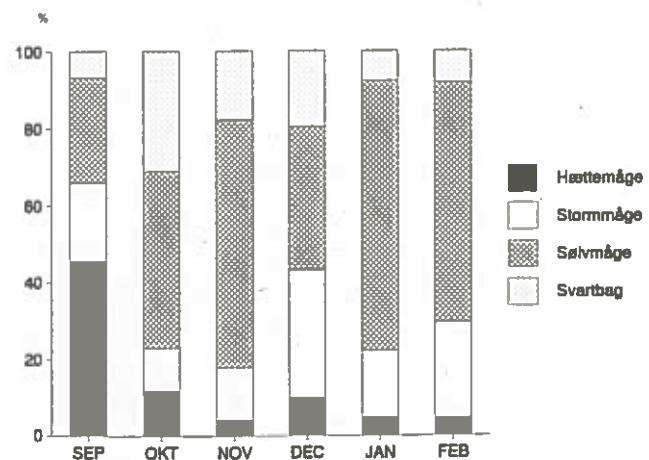
Figur 36. Geografisk fordeling af 337 vinger fra sølvmåger, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The geographical distribution of 337 wings from Herring Gulls bagged during the hunting season 1993/94.

Af den tidsmæssige fordeling fremgår, at fra oktober indkom flest vinger (31%), og færrest fra september (7%) og december (6%) (Fig. 37).

Mågeudbyttets månedsvise sammensætning viser, at sølvmågen i alle jagtsæsonens måneder, bortset fra september, var den hyp-pigst nedlagte mågeart (Fig. 38). Dens andel varierede i de enkelte måneder mellem 27% og 70%.

*Figur 37. Tidsmæssig fordeling af vinger fra sølvmåger, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The temporal distribution of wings from Herring Gulls bagged during the hunting season 1993/94.*

*Figur 38. Månedsvise artssammensætning (i %) af indsendte mågevinger fra jagtsæsonen 1993/94.
Monthly species composition (in %) of wings from gulls bagged during the hunting season 1993/94.*

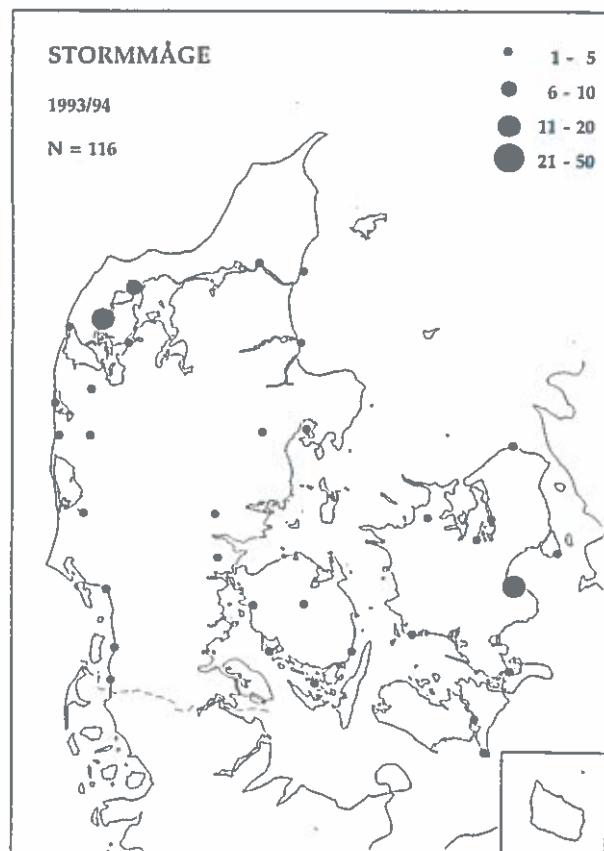
3.5.2 Hættemåge (*Larus ridibundus*) Black-headed Gull

- N: 85 Antallet af indsendte hættemågevinger faldt med 34 i forhold til sæsonen 1992/93.
- E: 25
- F: 60 Aldersfordelingen på 2,4 ungfugle pr. gammel fugl var uændret i forhold til året før.

Den geografiske fordeling af de indsendte vinger var spredt med flest fra lokaliteter på Sjælland og Lolland-Falster.

Af den tidsmæssige fordeling fremgår, at næsten halvdelen af vingerne stammede fra fugle, der blev skudt i september. Fra månederne november-februar blev kun få hættemågevinger indsendt.

I september måned udgjorde hættemågen 45% af det samlede mågeudbytte; i de efterfølgende måneder svingede andelen mellem 4% og 12% (jf. Fig. 38). Samlet udgjorde vinger fra hættemåge 13% af alle mågevinger, hvilket kun var godt halvdelen af de foregående års gennemsnit (jf. Tabel 2).

Figur 39. Geografisk fordeling af 116 vinger fra stormmåger, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The geographical distribution of 116 wings from Common Gulls bagged during the hunting season 1993/94.

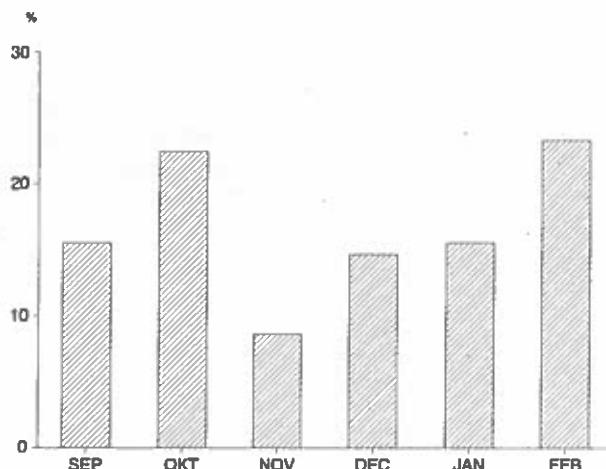
3.5.3 Stormmåge (*Larus canus*) Common Gull

N:	116	Antallet af indsendte vinger fra stormmåge var 40 lavere end i den foregående sæson.
E:	56	
F:	60	Aldersfordelingen viser, at 60 vinger stammede fra ungfugle, 15 fra fugle, der var $1\frac{1}{2}$ år og 41 fra fugle, der var $2\frac{1}{2}$ år eller ældre. Ungfuglene udgjorde 52%, hvilket var lidt mindre end året før (57%).

Den geografiske fordeling viser en spredt fordeling fra hele landet med flest vinger fra en lokalitet i Thy og en på Stevns (Fig. 39).

Den tidsmæssige fordeling viser, at de fleste indsendte stormmågevinger stammede fra fugle nedlagt i oktober (22%) og februar (23%). Først vinger indkom fra november (9%) (Fig. 40).

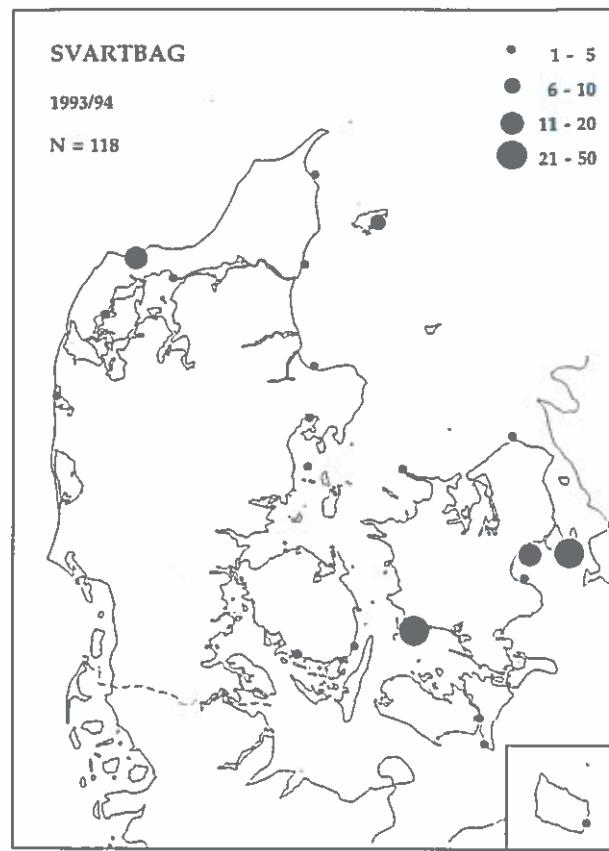
Stormmågen udgjorde 18% af det samlede mågeudbytte, hvilket var noget lavere end de foregående års gennemsnit (jf. Tabel 2). I det månedsvise mågeudbytte varierede stormmågagens andel mellem 11% og 33% (jf. Fig. 38).

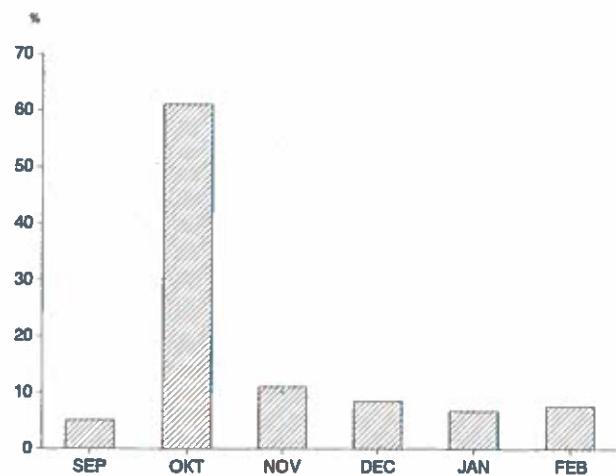
Figur 40. Tidsmæssig fordeling af vinger fra stormmåger, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The temporal distribution of wings from Common Gulls bagged during the hunting season 1993/94.

3.5.4 Svartbag (*Larus marinus*) Great Black-backed Gull

N:	118	Antallet af vinger fra skudte svartbage blev det næsthøjeste i de 9 år, der er indsamlet mågevinger. I forhold til jagtsæsonen 1992/93 steg antallet med 21 til 118. Af 25 gamle fugle var $15\frac{1}{2}$ år og $10\frac{1}{2}$ år eller ældre. Svartbag udgjorde 18 % af det samlede mågeudbytte, hvilket var dobbelt så meget som de foregående års gennemsnit (jf. Tabel 2). I det månedsvise mågeudbytte varierede svartbagagens andel mellem 7% og 31% (jf. Fig. 38).
E:	25	
F:	93	

*Figur 41. Geografisk fordeling af 118 vinger fra svartbage, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The geographical distribution of 118 wings from Great Black-backed Gulls bagged during the hunting season 1993/94.*

*Figur 42. Tidsmæssig fordeling af vinger fra svartbage, der er nedlagt i jagtsæsonen 1993/94.
The temporal distribution of wings from Great Black-backed Gulls bagged during the hunting season 1993/94.*

De fleste svartbage blev nedlagt i kystnære områder i det Københavnske område, det sydvestlige Sjælland og på en lokalitet i Thy (Fig. 41).

Den månedsvise fordeling viser, at mere end 60% af vingerne stammede fra svartbage skudt i oktober. Fra de øvrige måneder af jagtsæsonen var andelen 5-10% (Fig. 42).

3.5.5 Sildemåge (*Larus fuscus*) Lesser Black-backed Gull

- N: 2   F: 2   Sildemåge er i jagtlig henseende uden betydning, dels fordi arten forekommer fåtalligt, dels fordi dens efterårstræk ligger så tidligt, at der er ganske få tilbage i Danmark, når jagten begynder 1. september.

Fra jagtsæsonen 1993/94 indsendtes 2 vinger, begge fra ungfugle.

4 Jagtformer

I jagtsæsonen 1993/94 blev der som i 1992/93 indsamlet oplysninger om, hvilke jagtformer der blev benyttet i forbindelse med jagt på de arter, hvoraf der indsamles vinger. Af de 8.128 vinger, som blev sendt ind, fulgte oplysning om jagtform for mere end 7.000 (87%).

Den benyttede jagtform er betinget af, hvilke arter jægeren har til hensigt at jage. Derfor er det i det efterfølgende mest hensigtsmæssig at behandle enkeltarter eller artsgrupper, der jages på sammenlignelig måde.

Blandt svømmeænderne er trækjagt (især aften- og morgentræk) den hyppigst anvendte jagtform. For både pibeand og krikand blev 91% nedlagt ved trækjagt, for gråand 81% (Tabel 3).

For gråand blev der kun anvendt lokkefugle i forbindelse med 18% af de fugle, som blev nedlagt på aftentræk, mens 82% blev nedlagt uden brug af lokkefugle (Tabel 4). Ved gråender skudt på morgentræk var fordelingen omvendt, idet der til nedlæggelse af de 70% blev benyttet lokkefugle, men ikke til de resterende 30%. Anvendelse af lokkefugle til krikandejagt på morgen- og aftentræk var næsten som for gråand. Ved jagt på pibeænder benyttedes lokkefugle i større udstrækning end ved jagt på grå- og krikænder.

Tabel 3. Procentvis fordeling af de mest anvendte jagtformer ved jagt på ænder, gæs, blishøns og måger i sæsonen 1993/94. +: andel mindre end $\frac{1}{2}\%$.

Percentage of the most common hunting methods used to shoot ducks, geese, coot and gulls during the 1993/94 season. +: proportion less than $\frac{1}{2}\%$.

Jagtform/ Hunting method	Grå- and %	Pibe- and %	Krik- and %	Eder- fugl %	Hvin- and %	Gæs %	Blis- høne %	Må- ger %
Aftentræk	53	45	49		1	18		2
Morgentræk	24	40	34	23	88	54	28	47
Dagtræk	4	6	8	4	2	14	3	11
På opfløj	11	1	6	8	4	2	4	+
Kravlejagt	2	2	1	+	1	3	4	
Motorbådsjagt	1			48			8	27
Motorpramjagt	1			19	1	3	26	2
Skydepram	1	6	1	5	3			+
Losseplads m.v.								7
Andet	3	+	1	1	1	1	28	4

Aftentræk:	evening flight	Morgentræk:	early morning flight
Dagtræk:	day flight	På opfløj:	flushed birds
Kravlejagt:	boat hunting by paddling	Motorbådsjagt:	medium sized motor boat
Motorpramjagt:	small motor boat	Skydepram:	gunning punt
Losseplads:	rubbish dumps,etc.	Andet:	other methods
Stående hund:	pointer dog	Trampejagt:	searching for the birds systematically
Klapjagt:	hunting with beaters	Brug af kald:	use of call

Tabel 4. Procentvis fordeling af anvendelse af lokkefugle i forbindelse med jagt på morgen- og aftentræk i jagsæsonen 1993/94.

Percentage of use of decoy birds in relation to hunting during morning and evening flight during the season 1993/94. See footnote, table 3 concerning hunting methods.

Jagtform/ hunting method	Grå- and %	Pibe- and %	Krik- and %	Eder- fugl %	Hvin- and %	Gæs %	Blis- høne %	Må- ger %
Morgentræk:								
Med lokkefugle	70	83	69	60	95	49	77	70
Uden lokkefugle	30	17	31	40	5	51	23	30
Aftentræk:								
Med lokkefugle	18	36	15					
Uden lokkefugle	82	64	85					

Med lokkefugle: use of decoy birds
Uden lokkefugle: without use of decoy birds

Blandt gråænderne blev 11% nedlagt på opfløj; for krikand og pibeand var det henholdsvis 6% og 1%. Den større andel af gråænder nedlagt på opfløj skyldes sandsynligvis, at denne jagtform ofte benyttes i forbindelse med jagt på udsatte fugle. Enkelte fugle af alle tre nævnte arter blev skudt i forbindelse med kravlejagt.

Blandt dykænderne blev 48% af ederfuglene skudt i forbindelse med motorbådsjagt, 19% fra 1-mands motorpram og 5% fra skydepram (jf. Tabel 3). Blandt de ederfugle, der blev nedlagt på morgentræk, blev 60% nedlagt under anvendelse af lokkefugle og 40% uden brug af lokkefugle (jf. Tabel 4). Aldersfordelingen blandt vingerne i forhold til den anvendte jagtform viser, at der var færrest ungfugle blandt ederfugle nedlagt på morgentræk (0,5), og flest (2,8) blandt dem der var nedlagt fra 1-mands motorpram. Antal ungfugle pr. gammel hun i jagtudbyttet er påvirket af, hvornår i jagtsæsonen ederfuglene nedlægges. Vingeundersøgelsen viser, at der altid er flest ungfugle i udbyttet fra de to første måneder af jagtsæsonen (jf. Fig. 12). Det skyldes formentlig, at ungfuglene på dette tidlige tidspunkt i jagtsæsonen endnu er uerfarne og lettere at komme på skudhold end senere i sæsonen. Det kan således ikke udelukkes, at pramjægerne hyppigst er ude i begyndelsen af jagtsæsonen, hvor de unge ederfugle dels stadig holder sammen i kuld flokke dels ligger forholdsvis tæt på land. Forhold der givet influerer på udbyttets alderssammensætning.

Blandt hvinænderne blev 91% nedlagt på trækjagt med morgentræk (88%) som den mest udbredte form (jf. Tabel 3). Til 95% af de hvinænder, der blev skudt på morgentræk, blev der anvendt lokkefugle (jf. Tabel 4).

Den hyppigst anvendte jagtform ved jagt på gæs var trækjagt (86%), hvor morgentrækjagt var den mest anvendte form (54%) (jf. Tabel 3). Til 49% af de gæs, som blev nedlagt på morgentræk, blev der anvendt lokkefugle (jf. Tabel 4).

Blandt vadefuglearterne blev 45% af dobbeltbekkasinerne nedlagt på trækjagt med morgentræk som den mest anvendte form (24%) (Tabel 5). Der blev nedlagt 22% på opfløj, 13% for stående hund og 14% ved trampejagt. De tre sidstnævnte jagtformer kan være overlappende, hvorfor det kan konkluderes, at ca. 50% af bekkasinerne nedlægges ved, at jægeren eller hunden finder og letter fuglene.

Skovsneppejagten afviger fra jagten på de øvrige vadefugle, idet arten næsten udelukkende forekommer i skove og plantager. Der er til skovsneppen knyttet særlige jagtformer, først og fremmest jagt med stående hund; til 63% af de nedlagte snepper var denne jagtform benyttet (jf. Tabel 5); 22% blev skudt på klapjagt, og 13% i forbindelse med anden jagt (skov- og fasanjagt).

Blandt store regnspover blev 85% nedlagt under trækjagt, primært under morgentræk (50%) (jf. Tabel 5).

Tabel 5. Procentvis fordeling af de mest anvendte jagtformer ved jagt på 3 vadefuglearter i sæsonen 1993/94.
+: andel mindre end $\frac{1}{2}\%$.
Percentage of the most common hunting methods used in relation to hunting of three wader species in the season 1993/94. +: proportion less than $\frac{1}{2}\%$.
See footnote, table 3 concerning hunting methods.

Jagtform/ hunting method	Dobbelt- bekkasin %	Skov- sneppe %	Stor regnspove %
Aftentræk	11	+	14
Morgentræk	24		50
Dagtræk	10	+	21
På opfløj	22	2	5
Stående hund	13	63	
Trampejagt	14	+	
Klapjagt		22	
Brug af kald			+
Andet	6	13	10

Af blishøns blev 28% nedlagt på morgentræk og 26% fra 1-mands motorpram (jf. Tabel 3). En speciel jagtform på blishøns er fælles drivjagter, hvor adskillige jægere i både og pramme deltager. Hovedparten af de 28% i rubrikken "Andet" er blishøns nedlagt på sådanne fællesjagter.

Blandt mågerne blev 60% nedlagt på træk med morgentræk som den mest anvendte form (47%) (jf. Tabel 3); 27% blev nedlagt i forbindelse med motorbådsjagt og 7% ved lossepladser, minkfarme mv. Blandt de måger, som blev skudt på morgentræk, blev 70% nedlagt under anvendelse af lokkefugle (jf. Tabel 4).

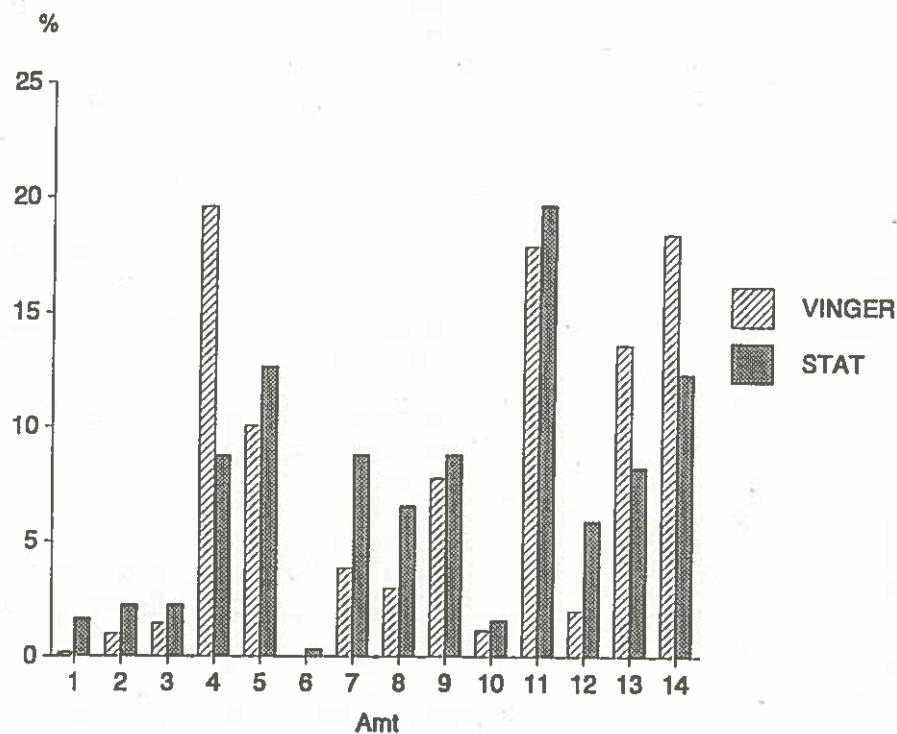
5 Jagtudbyttets størrelse i sæsonen 1992/93

I den officielle vildtudbyttestatistik er en række af de arter, hvoraf der indsamlies vinger, samlet i grupper. Det er derfor ikke muligt ud fra udbyttestatistikken alene at få kendskab til, hvor mange der årligt nedlægges af de enkelte arter. Det kan vingeindsamlingerne imidlertid bidrage til.

Da det må antages, at jagtudbyttets størrelse af de enkelte arter kan have interesse for en bredere kreds, er disse beregnet for jagtsæsonen 1992/93.

Af de 32 arter, der indsamles vinger fra, har kun 4 (gråand, ederfugl, blishøne og skovsneppe) deres egen rubrik på spørgeskemaet til den officielle vildtudbyttestatistik. De resterende 28 er slæbt sammen i 6 grupper, bestående af 2-9 arter.

Sammenligning mellem den amtsvise fordeling af indkomne vinger og vildtudbyttestatistikkens amtsvise udbyttetal for de arter hvoraf der indsamles vinger viser god overensstemmelse. Som eksempel kan tages gruppen "Andre Svømmemænder". Fra amter, hvor det totale jagtudbytte er stort, er der også indsendt mange vinger (Fig. 43). Sammenligningen viser desuden, at der fra Fyn, Sønderjylland og Århus indkom færre vinger, end der kunne forventes. Omvendt kom der fra Vestsjælland, Viborg og Nordjyllands amter flere vinger, end det efter disse amters andele i udbyttestatistikken kunne forventes.

Figur 43. Procentvis fordeling på amter (1 - 14)* af indkomne vinger til vingeindsamlingen (VINGER) og af de i vildtudbyttestatistikken opgjorte udbytter af "Andre svømmemænder" (STAT) i 1992.

Distribution (%) according to counties (1 - 14)* of wings received (VINGER), and total bag of "Other dabbling ducks" (STAT) in 1992.

*: 1) København, 2) Frederiksborg, 3) Roskilde, 4) Vestsjælland, 5) Storstrøm, 6) Bornholm, 7) Fyn, 8) Sønderjylland, 9) Ribe, 10) Vejle, 11) Ringkøbing, 12) Århus, 13) Viborg, 14) Nordjylland.

Tabel 6. Beregnet jagtudbytte 1992/93 for de arter, der indgår i vingeundersøgelsen. Beregningen er foretaget på grundlag af data fra den officielle vildtudbyttestatistik 1992/93 og vingeindsamlingen fra samme jagtsæson.

*Calculated bag 1992/93 of the species included in the wing survey.
The calculation is based on data from the official game statistic
1992/93, and the wing survey from the same season.*

Art -	Species	N
Gråland	(<i>Anas platyrhynchos</i>)	679.000
Spidsand	(<i>Anas acuta</i>)	7.000
Pibeand	(<i>Anas penelope</i>)	42.000
Skeand	(<i>Anas clypeata</i>)	5.300
Krikand	(<i>Anas crecca</i>)	78.000
Atlingand	(<i>Anas querquedula</i>)	800
Ederfugl	(<i>Somateria mollissima</i>)	150.000
Sortand	(<i>Melanitta nigra</i>)	8.300
Fløjlsand	(<i>Melanitta fusca</i>)	3.200
Havlit	(<i>Clangula hyemalis</i>)	7.900
Hvinand	(<i>Bucephala clangula</i>)	16.600
Taffeland	(<i>Aythya ferina</i>)	2.400
Bjergand	(<i>Aythya marila</i>)	1.400
Troldand	(<i>Aythya fuligula</i>)	8.600
Stor skallesluger	(<i>Mergus merganser</i>)	1.900
Toppet skallesluger	(<i>Mergus serrator</i>)	4.600
Blishøne	(<i>Fulica atra</i>)	30.000
Grågås	(<i>Anser anser</i>)	11.000
Sædgås	(<i>Anser fabalis</i>)	1.000
Kortnæbbet gås	(<i>Anser brachyrhynchus</i>)	2.500
Blisgås	(<i>Anser albifrons</i>)	300
Canadagås	(<i>Branta canadensis</i>)	1.200
Dobbeltbekkasin	(<i>Gallinago gallinago</i>)	21.000
Ekeltbekkasin	(<i>Lymnocryptes minimus</i>)	2.700
Stor regnspove	(<i>Numenius arquata</i>)	7.300
Lille regnspove	(<i>Numenius phaeopus</i>)	100
Skovsneppe	(<i>Scolopax rusticola</i>)	34.000
Sølvmåge	(<i>Larus argentatus</i>)	32.000
Hættemåge	(<i>Larus ridibundus</i>)	15.000
Stormmåge	(<i>Larus canus</i>)	21.000
Svartbage	(<i>Larus marinus</i>)	10.000
Sildemåge	(<i>Larus fuscus</i>)	600

De totale udbyttetal af de enkelte arter inden for de gruppevist samlede er beregnet på grundlag af artsfordelingen blandt de vinger, der for den pågældende gruppe er indsendt fra hvert amt (Tabel 6). En forudsætning for beregningen er, at der er indsendt forholdsvis lige mange vinger af alle de arter, der tilhører samme gruppe. Der er ikke noget, der tyder på, at dette ikke er tilfældet. Det er klart, at jo flere vinger, der sendes ind, jo mere sikkert bliver beregningsgrundlaget. Omvendt medfører få indkomne vinger af arter fra en gruppe større usikkerhed af de beregnede udbyttetørrelser.

Udbyttetallene i Tabel 6 taler for sig selv, og skal derfor ikke nærmere kommenteres. Udbyttets størrelse af den enkelte art vil variere fra år til år, bl.a. afhængig af yngleresultat og vejrforhold.

6 Referencer

Clausager, I. (1987): Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1986/87 i Danmark. Wingsurvey from the Hunting Season 1986/87 in Denmark 32 p. - Rapport nr. 13 fra Vildtbiologisk Station. Landbrugsministeriets Vildtforvaltning.

Clausager, I. (1988): Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1987/88 i Danmark. Wingsurvey from the Hunting Season 1987/88 in Denmark. 32 p. - Rapport fra Vildtbiologisk Station. Landbrugsministeriets Vildtforvaltning.

Clausager, I. (1989): Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1988/1989 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1988/89 in Denmark. 39 p. - Rapport fra Vildtbiologisk Station. Landbrugsministeriets Vildtforvaltning.

Clausager, I. (1990): Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1989/90 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1989/90 in Denmark. 39 p. - Rapport fra DMU, nr. 1. Miljøministeriet. Danmarks Miljøundersøgelser. Afd. for Flora- og Faunaøkologi.

Clausager, I. (1991): Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1990/91 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1990/91 in Denmark. Danmarks Miljøundersøgelser. 58 p. - Faglig rapport fra DMU, nr. 31

Clausager, I. (1992): Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1991/92 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1991/92 in Denmark. Danmarks Miljøundersøgelser. 53 p. - Faglig rapport fra DMU, nr. 58.

Clausager, I. (1993): Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1992/93 i Danmark. Wing Survey from the Hunting Season 1992/93 in Denmark. Danmarks Miljøundersøgelser. 58 p. - Faglig rapport fra DMU, nr. 85.

Danmarks Miljøundersøgelser

Danmarks Miljøundersøgelser - DMU - er en forskningsinstitution i Miljøministeriet. DMU's opgaver omfatter forskning, overvågning og faglig rådgivning inden for natur og miljø.

Henvendelser kan rettes til:

Danmarks Miljøundersøgelser	<i>Direktion og Sekretariat</i>
Postboks 358	<i>Forsknings- og Udviklingssekretariat</i>
Frederiksborgvej 399	<i>Afd. for Forureningskilder og</i>
4000 Roskilde	<i>Luftforurening</i>
Tlf. 46 30 12 00	<i>Afd. for Havmiljø og Mikrobiologi</i>
Fax 46 30 11 14	<i>Afd. for Miljøkemi</i>
	<i>Afd. for Systemanalyse</i>

Danmarks Miljøundersøgelser	<i>Afd. for Ferskvandsøkologi</i>
Postboks 314	<i>Afd. for Terrestrisk Økologi</i>
Vejlsøvej 25	
8600 Silkeborg	
Tlf. 89 20 14 00	
Fax 89 20 14 14	

Danmarks Miljøundersøgelser	<i>Afd. for Flora- og Faunaøkologi</i>
Grenåvej 12, Kalø	
8410 Rønde	

Tlf. 89 20 14 00
Fax 89 20 15 14

Publikationer:

DMU udgiver faglige rapporter, tekniske anvisninger, særtryk af videnskabelige og faglige artikler, Danish Review of Game Biology samt årsberetninger.

I årsberetningen findes en oversigt over det pågældende års publikationer. Årsberetning samt en opdateret oversigt over årets publikationer fås ved henvendelse til telefon: 46 30 12 00.

Vingeindsamling fra jagtsesonen 1993/94 i Danmark

ISBN: 87-7772-170-5
ISSN: 0905-815X

